

EduVirtual (Tím číslo 4)

Dokumentácia inžinierskeho diela

Big Picture

Úvod

Nasledujúce kapitoly majú za cieľ podrobne popísať a zdokumentovať výstup projektu EduVirtual. Na začiatku dokumentu sú uvedené celkové ciele projektu - vlastnosti a funkcionality, ktoré sú pre projekt charakteristické a je im prikladaná dôležitosť. Ciele sú rozdelené do skupín, ktoré zodpovedajú jednotlivým časťam projektu. Nasleduje celkový pohľad na systém. V ňom je uvedené logické členenie projektu, základný návrh a abstraktný náhľad na aktuálny stav systému. Nasleduje podrobný pohľad na moduly systému. Tento pohľad je rozdelený na analýzu, návrh, implementáciu a testovanie. Rôzne časti projektu v tomto pohľade nie sú explicitne oddelené, aby bola jasne viditeľná prepojenosť a vzájomné dopĺňanie sa jednotlivých častí projektu. Na záver sú v dokumente uvedené prílohy, najčastejšie priamo dokumenty, ktoré vznikali počas práce na projekte. Podrobnejšie vymenovanie príloh je možné nájsť v časti *Celkový pohľad na systém*, odkazy na tieto prílohy sa nachádzajú priamo v texte.

Globálne ciele pre ZS

Charakteristika projektu

Základná myšlienka: *Inovatívna učebná platforma (portál)*.

Pracujeme na projekte EduVirtual, ktorý si kladie za cieľ priniesť virtuálnu realitu do vzdelávacieho procesu na základných a stredných školách. Našim primárnym cieľom je inovovať existujúce metódy vzdelávania, zvýšiť záujem o učenie sa a zároveň študentom poskytnúť nový zážitok. Riešením je tvorba edukačných hier, ktoré zaujmú svojou pútavou grafickou realizáciou, súťaživým princípom a prirodzeným ovládaním. Projekt vychádza z predpokladu, že vzdelávanie hrou zefektívnuje nadobúdanie vedomostí a zároveň predlžuje dobu, po ktorej zostávajú nadobudnuté poznatky v pamäti.

Kľúčové body projektu

- Učebná platforma pre výučbu geografie na základných a stredných školách
- Projekt si kladie za cieľ priniesť virtuálnu realitu do vzdelávacieho procesu na základných a stredných školách
- Projekt inovuje existujúce metódy vzdelávania, snaží sa zvýšiť záujem o učenie sa a zároveň študentom poskytnúť nový zážitok
 - naplnenie tohto cieľa spočíva vo využití moderných technológií, rozšírenej a virtuálnej reality
- Vyučujúcim prináša väčší prehľad o priebehu výučby, pričom vyučujúci vynaložia na analýzu vzdelávacieho procesu podstatne menej úsilia
 - toto je dosiahnuté vďaka podrobnému zaznamenávaniu aktivity študentov
 - vyučujúcemu sú dostupné prehľadné štatistiky a diagramy, takže nemusí manuálne vyhodnocovať zozbierané dátá
- Všetky časti projektu sa musia navzájom dopĺňať a vytvárať celok, ktorý pokryje vzdelávací proces geografie od začiatku do konca

Logické členenie projektu

Projekt EduVirtual sa rozdeľuje na 4 logické časti. Každá časť sa vyvíja nezávisle, má priradený vlastný repozitár a dokumentáciu. Časti sa však po funkcionálnej stránke navzájom dopĺňajú, preto sú medzi časťami vytvorené prepojenia. Dôležitý je tiež jednotný vzhľad a ovládanie častí. Jednotlivé časti sa väčšinou testujú nezávisle, výnimku tvoria testy zamerané na prepojenia medzi časťami.

Zoznam častí:

1. Edukačná webová stránka

- Študijné materiály vo forme webovej stránky
- Interaktívna učebnica v digitálnej podobe

2. Aplikácia pre rozšírenú realitu

- Doplňok k študijným materiálom
- Vizuálna ukážka vybraných objektov v rozšírenej realite (na displeji mobilného telefónu)

3. Aplikácia pre virtuálnu realitu

- Doplňok k študijným materiálom

- Možnosť virtuálnej návštevy vybraného miesta (pomocou okuliarov pre virtuálnu realitu Samsung GearVR alebo Google CardBoard)
- Street View alebo 360-stupňové video

4. Hra so slepou mapou a testovacími otázkami

- Precvičovanie a otestovanie nadobudnutých vedomostí hravou a pútavou formou (aplikácia spustiteľná vo webovom prehliadači)

Ciele edukačnej webovej stránky:

- Moderný a pútavý vzhľad
- Responzívnosť (použiteľnosť na mobilných zariadeniach)
- Možnosť priradiť skupinu materiálov konkrétnemu štátu, prípadne typu školy v danom štáte
- Rozdelenie vytvorených materiálov do ročníkov na zvolenej škole
- Flexibilita pri tvorbe materiálov
- Podpora obrázkov pre rozšírenú realitu
- Možnosť prihlasovať sa cez používateľské účty
- Podrobné zaznamenávanie aktivity študentov
- Prítomnosť sekcie, v ktorej si študent môže pozrieť v prehľadnej a zosumarizovanej forme svoju celkovú aktivitu (teda aj aktivitu vykonávanú v AR aplikácii, VR aplikácii a vo webovej hre)
- Prítomnosť sekcie, v ktorej si vyučujúci môže pozrieť v prehľadnej a zosumarizovanej forme svoju celkovú aktivitu študentov, ale aj podrobnú aktivitu konkrétneho študenta

Ciele aplikácie pre rozšírenú realitu:

- Rozšírená realita založená na systéme Vuforia
- Aplikácia bude dostupná pre OS Android
- Rozšírená realita bude fungovať v spolupráci s edukačnou webovou stránkou (na základe obrázku naskenovaného z edukačnej webovej stránky sa otvorí príslušný model)
- Možnosť prihlasovať sa cez používateľské účty

- Podrobné zaznamenávanie aktivity študentov (do externého LRS systému)

Ciele aplikácie pre virtuálnu realitu:

- Dostupnosť aplikácie pre zariadenia Samsung GearVR a Google CardBoard s použitím operačného systému Android
- Flexibilita pri tvorbe virtuálnych prehliadok - vyučujúci si môže voliť ľubovoľný počet scén (scéna je 360-stupňová prehliadka miesta s možnosťou rozhliadať sa naokolo ale bez možnosti pohybovať sa)
- Scéna môže byť tvorená obrázkom z Google Street View, vlastným 360-stupňovým obrázkom alebo 360-stupňovým videom
- Možnosť prihlasovať sa cez používateľské účty
- Podrobné zaznamenávanie aktivity študentov (do externého LRS systému)

Ciele webovej hry Globe:

- Herné scenáre budú dopĺňať vzdelávacie materiály
- Podpora rôznych typov úloh: slepá mapa, vyhľadávanie objektov, odpovede na otázky s použitím mapy
- Možnosť prihlasovať sa cez používateľské účty
- Podrobné zaznamenávanie aktivity študentov (do externého LRS systému)
- Tvorba a hodnotenie testov s časovým obmedzením
- Vyučujúci si môžu vytvárať vlastné scenáre a priraďovať ich jednotlivým študentom alebo triedam

Infografika

Štúdium vzdelávacích materiálov

Vizuálna ukážka vybraných objektov

Precvičenie nadobudnutých vedomostí - hra so slepou mapou

Audiovizuálna prehliadka miest

Celkový pohľad na systém

Už v úvode bolo načrtnuté, že projekt je rozdelený do viacerých logických častí. Je preto nevyhnutné podrobnejšie uviesť dôvod rozdelenia, ako aj rozdelenie samotné. Úlohou projektu EduVirtual je vytvoriť systém na podporu moderného, interaktívneho a zároveň zábavného vzdelávania. Nejde iba o jednu aplikáciu, ale skôr o "educačnú platformu". Študenti si najskôr musia naštudovať preberané učivo. Okrem čítania učebných textov je vhodné obohatiť text o praktické ukážky (napríklad obrázky, videá, modely a podobne). Vo fáze osvojovania si učiva je odporúčané si učivo precvičovať na praktických príkladoch. Na záver je nutné overiť, či si študenti učivo skutočne osvojili, prípadne ohodnotiť, do akej miery si ho osvojili. Tento postup vzdelávania musí dodržiavať aj naša navrhovaná "platforma" pre vzdelávanie.

Na štúdium preberaného učiva sa bude používať edukačná webová stránka. Tá umožní študentom vybrať si požadovanú jazykovú verziu. Stránka bude okrem faktografických údajov (textu) obsahovať aj obrázky a videá (ako praktickú ukážku preberanej látky). Druhou časťou projektu je aplikácia pre rozšírenú realitu. Ak študent nasníma kamerou telefónu vybraný obrázok, na displeji sa mu zobrazí 3D model prislúchajúci k nasnímanému obrázku. Študent si môže model prezerať zo všetkých strán, interagovať s ním a zobrazovať ďalšie informácie. Treťou časťou je prehliadka zaujímavých miest vo virtuálnej realite. Študent si tak môže pozrieť vybrané miesta vo forme prehliadania Google Street View, prípadne 360-stupňového videa. Precvičovanie a testovanie nadobudnutých vedomostí bude

realizované hrou obsahujúcou slepú mapu spustiteľnú vo webovom prehliadači. Na tematicky zameraných úlohách a scenároch si študenti precvičia preberané učivo zábavnou a pútavou formou. V tejto aplikácii je možné tvoriť aj testy s podrobnými záznamami o priebehu riešenia a automatickým vyhodnocovaním.

Aktuálny stav implementácie je možné nájsť v nasledujúcej kapitole - Moduly systému. Okrem implementácie je v tejto časti možné nájsť aj analýzu (analýzu problémovej oblasti a analýzu technických možností) a návrh. Niektoré dokumenty vytvorené v počas analýzy a návrhu sú uvedené v plnom znení v prílohach.

V **prílohe A** sú uvedené používateľské scenáre pre prácu s hrou Globe. **Príloha B** dokumentuje štruktúru edukačného webu. V **prílohe C** sa nachádza návrh levelov, v **prílohe D** je možné vidieť dokumentáciu dátového modelu. **Príloha E** dokumentuje vyhotovenie edukačnej webovej stránky. V **prílohe F** je opísaná analýza a návrh využitia street view vo virtuálnej realite.

Moduly systému

Analýza

Zadaný projekt sme zdedili po kolegovi z Fakulty Elektrotechniky a Informatiky. Bola nám poskytnutá posledná odovzdaná verzia aplikácie (diagram tried je znázornený na obrázku 1). Danú verziu sme nedokázali buildnúť. Z toho dôvodu sme začali poskytnuté skripty upravovať. Po spomínaných úpravách sme aplikáciu úspešne buildli a odhalili ďalšie chyby spojené s pamäťovou náročnosťou aplikácie.

Obrázok 1: Class diagram pôvodne zdedenej verzie

Pamäťová náročnosť spočívala v náraste pamäťových nárokov pre:

- meshe
- game objects
- textúry
- haldy

čím sa veľkosť alokowanej pamäte narastal až do bodu, kedy aplikácia prestala pracovať kvôli nedostatku voľnej pamäte. Tento problém sme začali riešiť ďalšou úpravou skriptov. Po týchto úpravách sa nám podarilo zmenšiť pamäťovú náročnosť aplikácie, ktorá zodpovedala meshom a textúram, no ďalšie problémy sme nedokázali vyriešiť, z dôvodu nesprávne navrhnutej architektúry aplikácie.

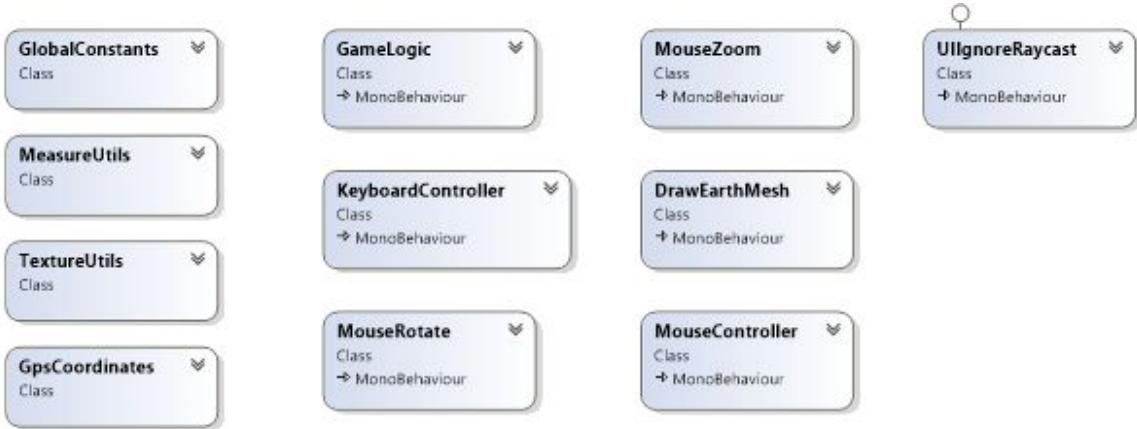
Aplikácia používala na všetkých triedach rozhranie MonoBehavior, ktoré spôsobuje volanie funkcie Update() pri každej snímke. V tejto funkcií bola umiestnená logika programu, ktorá sa následne zbytočne spúšťala každú snímku, čo spôsobovalo nadmerné zaťaženie systému.

Zmeny, ktoré boli vykonané:

- V triede GameLogic.cs:
 - Bol vytvorený generátor náhodných lokácií.
 - Cesta k databáze bola zmenená z absolútnych na relatívne.
 - Boli vytvorené globálne premenné pre náhodný výber lokácií.
 - Boli pridané metódy GetLocations a GetScores pre prístup k databáze.
- V triede TaskManager.cs:
 - Vytvorené globálne premenné pre zníženie pamäťovej náročnosti.
 - Absolútne cesty k obrázkom boli zmenené na relatívne cesty do priečinka Resources/images/ v metóde LoadImages().
- V triede WelcomeManager.cs:
 - Absolútne cesty k obrázkom boli zmenené na relatívne cesty do priečinka Resources/images/ v metóde LoadImages().
- V triede DebugManager.cs:
 - Odstránený obsah funkcií Start() a Update() pre zníženie pamäťovej náročnosti pre meshe. DebugPanel sa nakoniec odstránil takže by táto trieda bola zbytočná.
- V triede LocationManager.cs:
 - Absolútna cesta k databáze bola zmenená na relatívnu.
 - Bola pridaná metóda pre náhodný výber lokácií a vyberanie informácií z databázy a obrázok z resources.
 - V metóde LoadImage() opravená relatívna cesta k obrázkom.

Kedže ani po všetkých úpravách aplikácia nebola použiteľná na bežných zariadeniach, rozhodli sme sa vrátiť k skoršej verzii tejto aplikácie, konkrétnie k verzii č. 25, ktorej upravený diagram tried môžeme vidieť na obrázku 2.

Verzia aplikácie 25 mala v sebe len základný model zemegule s textúrou, ktorá sa v priestore rotovala okolo vlastnej osi a VR kamery s ovládaním. Taktiež sa tam nachádzali rôzne triedy Managerov a prvky UI, ktoré sa ale nebudú využívať.

Obrázok 2: *Class diagram zdedenej verzie 25*

Počas analýzy zdrojových kódov sme tiež analyzovali požiadavky. Tie sú zhrnuté v časti *Globálne ciele pre ZS*. Požiadavky sa premietli do základných používateľských scenárov pre aplikáciu Globe (tieto scenáre sú uvedené v **prílohe A**).

Jedným z cieľov projektu je vytvorenie edukačného webu, ktorý bude obsahovať učebné texty, obrázky a videá o preberanom učive. Preto bolo nevyhnutné analyzovať v súčasnosti používané učebné materiály (učebnice) geografie. Táto analýza je uvedená v **prílohe B**.

Návrh

V druhom šprinte vznikol dokument s návrhom levelov. Je to spôsob, akým budú používatelia aplikácie tvoriť úlohy a vypracovávať úlohy. Tento dokument sa nachádza v **prílohe C**.

Údaje o používateľoch, ako aj záznamy ich aktivity a vytvorené levele je potrebné ukladať do vzdialeného úložiska. My sme zvolili relačnú databázu. Logická aj fyzický dátový model spolu s popisom použitých entít je uvedené v **prílohe D**.

Vychádzajúc z analýzy existujúcich učebných materiálov sme vytvorili návrh štruktúry edukačnej webovej stránky. Tento návrh je možné nájsť v **prílohe E**.

Pre návrh virtuálnej prehliadky miest sme analyzovali Google street view API a rôzne assety, ktoré túto API využívajú. Dokument analýzy a návrhu sa nachádza v **prílohe F**.

Implementácia

Dokumentácia Správy účtov pomocou edukačného webu

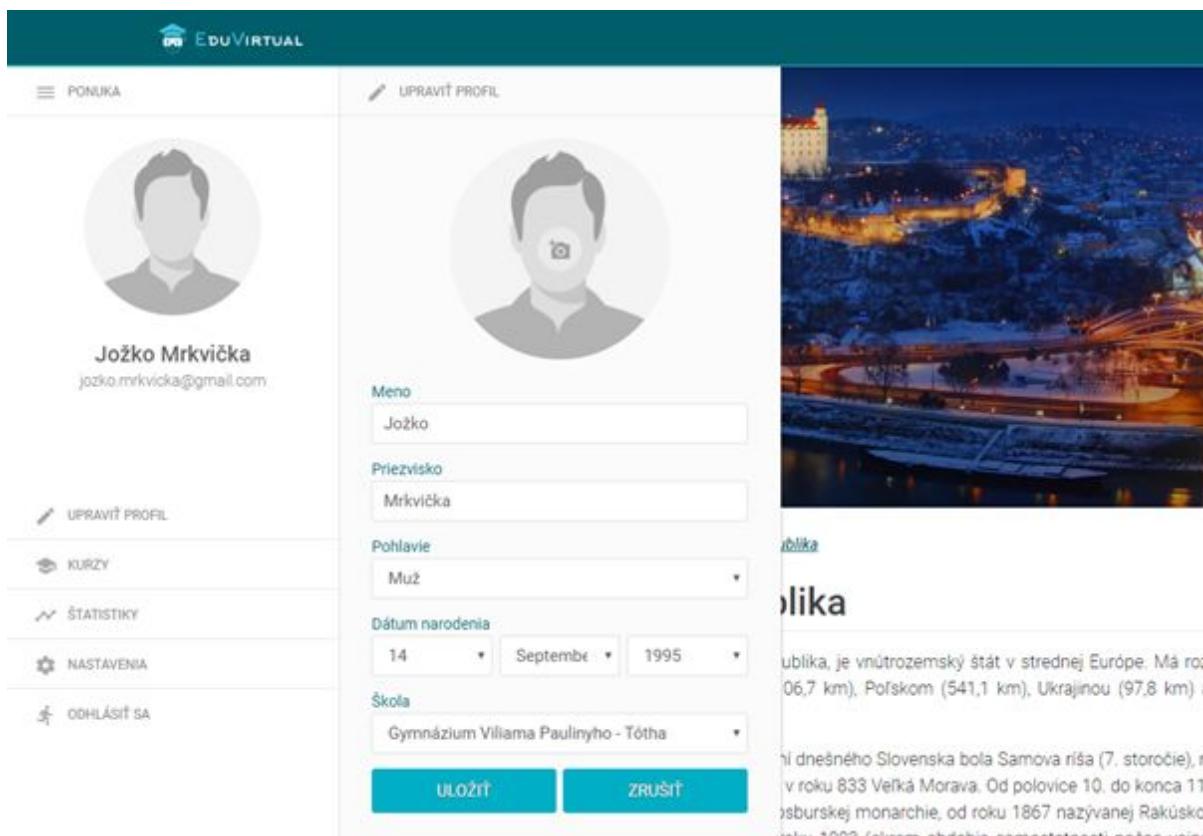
Edukačný web umožňuje používateľom prihlásenie do svojho účtu vďaka, ktorému je mu sprístupnená možnosť používanie aplikácie „Slepá mapa“, Vuforia aplikácia pre zobrazovanie 3D objektov interaktívnych materiálov a pre VR aplikáciu pre virtuálnu návštevu miest.

Spravovanie účtov je realizované prostredníctvom klient-server aplikácie. Kde samotný klient je implementovaný v jazyku JavaScript a beží na vo webovom prehliadači strane klienta. Server je implementovaný v jazyku PHP, ktorý využíva primárne relačnú databázu MySQL ako úložisko dát a poskytuje API rozhranie pre klientsku časť aplikácie. Ukážku tejto aplikácie je možné vidieť na obrázku nižšie.

Serverová strana poskytuje API ako pre klientsku časť aplikácie v rámci samotnej webovej stránky tak aj pre samotnú Vuforia a VR (StreetView) aplikáciu. Táto API poskytuje základnú funkciaľitu pre autentifikáciu používateľa, spravovanie jeho účtu, evidovanie štatistik z edukačného webu ale aj samotných aplikácií a získavanie herných údajov.

Samotné používateľské dáta a iné dáta spojené s Vuforia a VR (StreetView) aplikáciou sú uchovávané v spomínamej MySQL databáze. Štatistické údaje zbierané z jednotlivých aplikácií ale aj samotného webu predstavujú problém pre relačnú databázu a preto budú uchovávané prostredníctvom systému Tin Can. Tento systém poskytuje REST API, ktorá umožňuje jednoduchú evidenciu a prístup k dátam.

Vzhľadom na to že sa jedná o API, dáta medzi klientom a serverom sú odosielané v JSON formáte. Pre zabezpečenie komunikácie medzi serverom a webovou stránkou sú takto odosielané dáta šifrované pomocou algoritmu AES, aby sa k obsahu správ nedostali iné osoby.

Obrázok 3: Správa používateľského účtu pomocou edukačného webu.

Dokumentácia Vuforia aplikácie

(Device database verzia)

1. Inštalácia Unity verzie 2017.2 a vyššej

- V časti **Components** je dôležité zvoliť Vuforia Augmented Reality Support (*)
- V časti **Components** je dôležité zvoliť a Android Build Support (*)
- Po inštalácii je dôležité stiahnuť Android SDK a nainštalovať potrebné verzie cez priložený script *tools\android.bat

2. Založenie online časti Vuforia (pre členov tímu neplatí)

- Vytvorenie účtu na stránke Vuforia
- Vygenerovanie Licenčného kľúča cez tlačidlo Get Development Key cez záložku Develop -> License Manager
- V záložke Develop -> Target Manager pridať databázu cez Add Database tlačidlo, typ statickej databázy je Device
- Otvorenie vytvorennej databázy nakliknutím názvu
- Tlačidlo Add Target, pre mapovanie na obrázok treba zvoliť typ Single Image, zvoliť požadovaný obrázok, zadať jeho šírku (vlastnosti súboru, podrobnosti obrázka, šírka) a unikátne meno.

3. Založenie nového projektu

- a. 3D project set-up
- b. Zmazanie objektu Camera

4. Vloženie Vuforia objektov

- a. GameObjects -> Vuforia -> AR Camera
- b. GameObjects -> Vuforia -> Image

5. Nastavenie Vuforia objektov

- a. AR Camera -> Inspector -> Open Vuforia configuration - nakopírovať získaný License Key do App License Key
- b. Datasets - zakliknúť vytvorenú databázu a jej Activate
- c. AR Camera -> Inspector - Clipping Planes --Far aspoň na 2000, pri veľkej vzdialnosti roztrasie objekt, pre veľké zobrazenie obrázka však obrázok postupne mizne pri nízkej hodnote

6. Vloženie objektov

- a. Zobrazované objekty treba vložiť ako objekty patriace pod ImageTarget

7. Otáčanie špecifického objektu

- a. Vybrať objekt
- b. Component -> Physics -> Box Collider
- c. Assets -> Resources -> Create -> Folder - Scripts
- d. Scripts -> Create -> C# Script - RotateObject
- e. Vložiť nasledujúci kód:

```
using UnityEngine;
using System.Collections;

public class RotateObject : MonoBehaviour
{
    public Bounds bounds;
    public float speed = 1.0F;
    public float total_dtx;
    // Use this for initialization
    void Start()
    {
        var collider = gameObject.GetComponent<BoxCollider>();
        if (collider == null)
        {
            collider = gameObject.AddComponent<BoxCollider>();
            Debug.Log("No Collider is Detected");
        }
        bounds = collider.bounds;
```

```

}

// Update is called once per frame
void Update()
{
    if (Input.touchCount == 1)
    {
        // GET TOUCH 0
        Touch touch0 = Input.GetTouch(0);

        // APPLY ROTATION
        if (touch0.phase == TouchPhase.Moved)
        {
            transform.Rotate(0f, -touch0.deltaPosition.x, 0f);
        }
    }
}

f. Objekt -> Add Component -> C# Script -> RotateObject (ak sa nezaklikne, zakliknúť)

```

8. Build a jeho nastavenie

- a. File -> Build Settings
- b. Zaškrtnúť Scene v Scenes In Build
- c. Android -> Player Settings
 - i. XR Settings - zaškrtnutie Vuforia Augmented Reality Supported
 - ii. Other Settings
 1. Package Name zmeniť na com.EduVirtual.VuforiaAR
 2. Api Compatibility Level zmeniť na .NET 2.0 (nie Subset)
 3. Device Filter zmeniť na ARMv7
 4. Android TV Compatibility -ak je zaškrtnuté, tak odštrtnúť
 5. Android Game zaškrtnúť
- d. Build (voliteľne)
 - i. Build
 - ii. Build and Run - pre túto možnosť treba pripojiť kompatibilný android smartfón cez USB kábel. Aplikácia sa buildne, prekopíruje a spustí priamo na na pripojenom smartfóne

Pomocný zdroj:

<https://library.vuforia.com/articles/Training/getting-started-with-vuforia-in-unity-2017-2-beta.html>

Dokumentácia Globe aplikácie

Poznámka pre pochopenie: V Unity sa C# class súbor nazýva familiárne Script, nakoľko ho Unity po kompliacií používa podobne ako script. Teda u nás platí, že Trieda je totožná so scriptom a nasledujúci opis je formulovaný podľa zaužívaných OOP pomenovaní a nie Unity pomenovaním.

Triedy a ich opis funkcionality

GlobalConstants - Trieda s konštantami, momentálne uchováva polomer zeme.

GpsCoordinates - Trieda s modelom na uchovanie Gps súradníc zemepísnej šírky a dĺžky.

MeasureUtils - Trieda na počítanie matematickej logiky otáčanie zeme a jej polohy.

TextureUtils - Trieda pre prácu s textúrami, akoé napríklad prefarbenie textúry.

DrawEarthMesh - Trieda zaoberajúca sa vykreslovaním geografických doplnkov a textúry objektu Zeme. Tieto doplnky pozostávajú z rovnobežiek a poludníkov vo vopred zadefinovaných rozostupoch, a obratníkov a pólov.

GameLogic - Trieda základnej hernej logiky, zatial na účely ladenia

MouseController - Trieda ovládajúca stláčanie myši a logiky okolo nej.

MouseRotate - Trieda doplňujúca predošlú triedu, zabezpečuje logiku pohybu myši, resp. otáčanie sa objektu Zeme podľa drag-n-drop princípov.

MouseZoom - Trieda doplňujúca predošlé 2 triedy o používanie kolečka myši na približovanie pohľadu.

MeasureUtils - Trieda obsahujúca matematické operácie. Výpočet vzdialenosť medzi dvoma GPS súradnicami, prevod z GPS do karteziánskych súradníc a späť.

Testovanie

- Stabilita zaťaženia - testovanie zaťaženia na Unity profily, kde sa aplikácia spustí priamo v prostredí Unity a sledujeme využitie jednotlivých zdrojov. Pomocou opísaného testu môžeme ľahko odhaliť napríklad zlý manažment pamäte z dôvodu tvorby nových objektov v scéne
- Veľkosť výslednej aplikácie pre rôzne platformy - úprava riešenia na základe nutných limitov velikosti pre cieľové platformy napr.
 - WebGL - nutná prítomnosť dát na zariadení zapríčiní dlhé čakanie a zaťaženie zbytočnými, nevyužitými dátami
- Testovanie používateľnosť - testovanie na prototypoch s ľuďmi z geografickej domény ako aj s budúcimi používateľmi. Test zahrňuje testovanie aplikácie študentmi Prírodovedeckej fakulty UK za účelom pozbierania čo najväčšieho množstva konštruktívnej kritiky z hľadiska používateľnosti a relevancie štúdijných materiálov
- Testovanie správnosti práce s dátami - porovnávanie výsledkov s mapou za pomocí ladiacich vizualizácií. K testovaniu použijeme už existujúcu implementáciu ako napríklad Google Maps a porovnáme jednotlivé GPS súradnice so výstupnými súradnicami z aplikácie.

- Testovanie prehľadnosti kódu v rámci metodík - notácia kódu bude pravidelne kontrolovaná. Táto kontrola bude efektívne monitorovaná s Visual Studio pluginom JetBrains Resharper

Použitie predpripraveného doplnku

Po diskusii s vedúcim projektu sme dospeli k záveru, že vytvorenie dostatočne geograficky presného modelu na testovanie študentov slepou mapou je príliš zložitý problém ktorý by nás stál príliš veľa času stráveného štúdiom geografických vzorcov. Riešením tohto problému je použitie predpripraveného doplnku, ktorý už bol vytvorený v Unity. Tento doplnok poskytuje zem s upravenými textúrami s ohľadom na nedokonalý guľovitý tvar zeme. Tieto textúry sú rozdelené na 32 dlaždíc, každá v kvalite 8192*8192 pixelov, čo umožňuje vysoké priblíženie bez straty kvality.

Tento doplnok tak tiež poskytoval nočnú verziu, normálové a odrazové mapy v rovnakej kvalite. Všetky textúry sú načítavané v maximálnom rozlíšení bez ohľadu na priblíženie. Kvôli tomu bola aplikácia príliš veľká a pomalá pre školské počítače. Preto sme sa rozhodli odstrániť všetky prvky okrem dennej terénnej textúry. Tento proces už je takmer dokončený, zostali však ešte referencie na niektoré odstranené elementy v skriptoch.

Tento projekt zatiaľ obsahuje grafickú časť vykreslenia Zeme a predpripravené pozície miest na Zemi, ktoré budú neskôr nahradené miestami, ktoré budú načítané z testovej databázy.

Grafická časť:

- Objekt zeme
- 32 dlaždíc s textúrou jednotlivých častí Zeme
- materiály mapujúce dlaždice na model zeme
- demo scény

Skripty:

- Kamera
 - StagitCameraController: ovláda otáčanie kamery okolo Zeme
 - StagitSmoothFollow: zabezpečuje plynulé otáčanie pri prudších pohyboch myši
- Geo
 - EarthEngineCity: zobrazuje pozíciu miesta na Zemi
 - EarthEngineCityController: umožňuje pridávať a odstraňovať pozície na Zemi
 - EarthEngineCountry: zobrazuje hranice krajiny
 - EarthEngineCountryController: umožňuje pridávať a odstraňovať hranice krajín
 - EarthEngineCountryData: staticky definované štáty celej Zeme
 - EarthEngineEarthVectors: vlastná dátová trieda na ukladanie súradníc

- EarthEngineSovCountry: vykreslí hranice všetkých štátov
- GeoLocator: konverzia scénových a GPS súradníc

Prílohy

Príloha A

EduVirtual - Scenáre

Scenáre pre hru Globe:

Učiteľ

- Prihlási sa ako učiteľ
- Učiteľ vytvorí virtuálne triedy
- Priradí študentov do jednotlivých tried
- Najskôr vytvorí úlohy – čo sa bude hľadať (mestá, rieky, štáty, krajiny,...)
- Vytvorí hodnotené a cvičné testy
- Definuje čas na test
- Definuje zložitosť (ako na základe času tak aj zobrazením nápovedi a rádiusom v ktorom môže byť vlajka umiestnená)
- Priradí vytvorené úlohy do testu
- Pridelí test celej triede alebo jednotlivým študentom

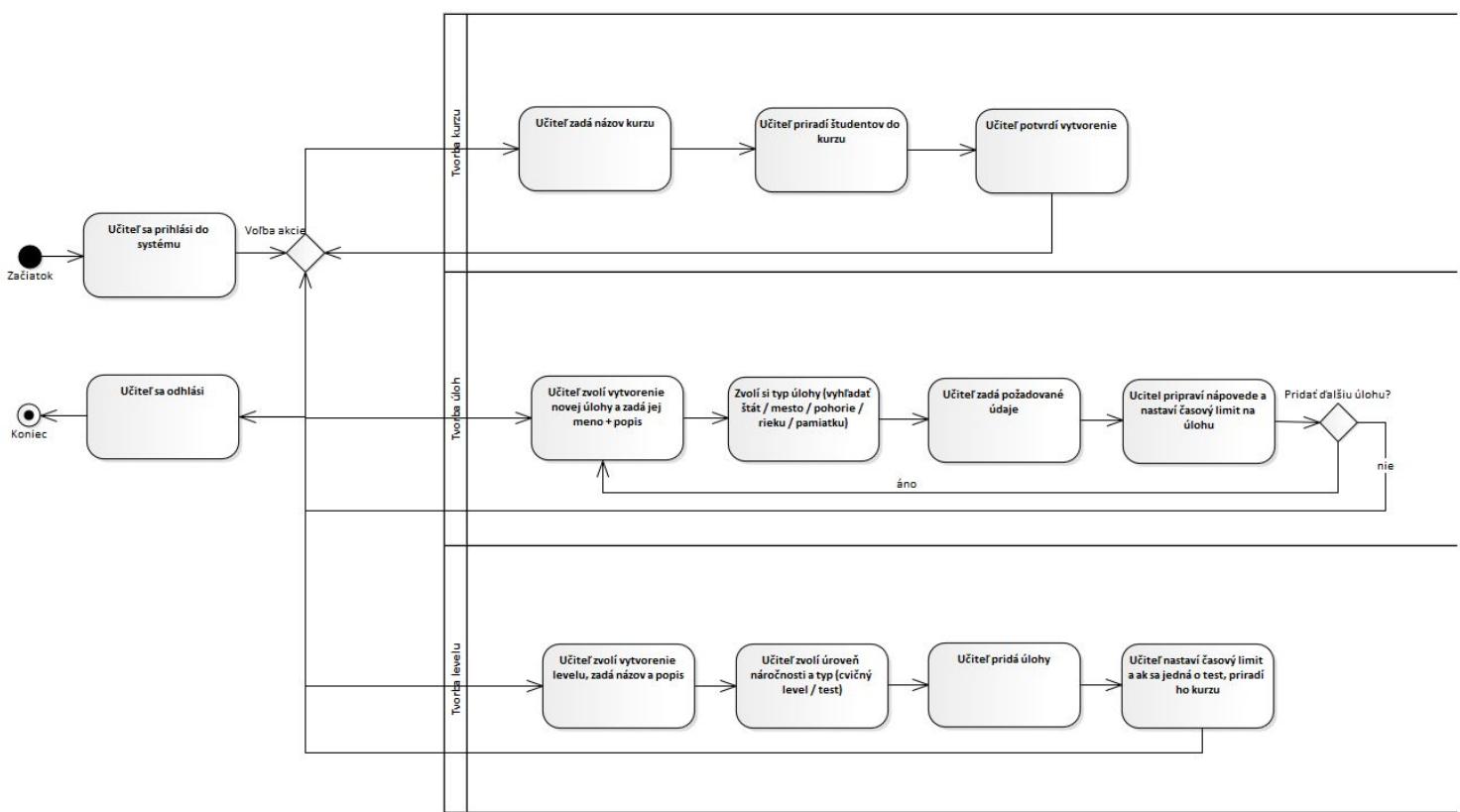
Študent

- Prihlási sa ako študent
- Prezrie si zoznam pridelených testov ako hodnotených tak aj cvičných
- Vyberie si test, ktorý bude vypracovať
- Systém zaznamená získané skóre:
- Čas za ktorý bol test vypracovaný
- Počet správne a nesprávne trafených vlajok
- Počet získaných bodov za test

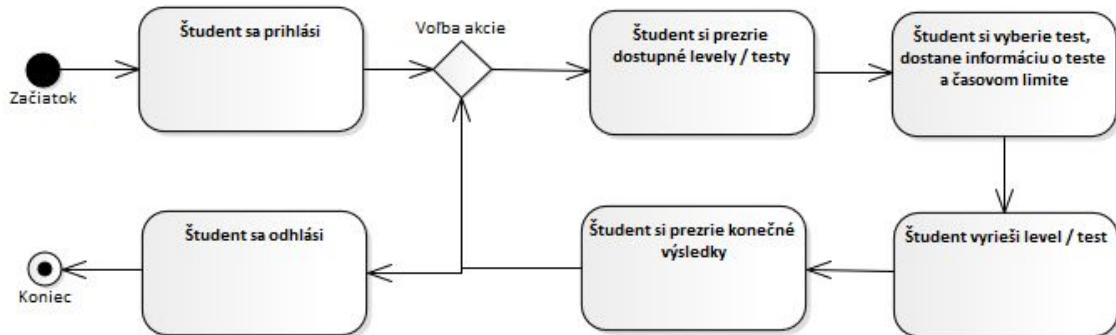
Scenáre AR:

Študent

- Otvorí edukačnú webovú stránku
- Zvolí si kontinent a štát
- Systém zobrazí študijné materiály k zvolenej téme
- Študent klikne na obrázok označený vodoznakom rozšírenej reality
- Študent otvorí mobilnú aplikáciu AR a naskenuje zväčšený obrázok
- AR aplikácia zobrazí 3D model priradený k obrázku
- Interakciou na displeji telefónu môže študent meniť pohľad na zobrazený model

Obr. 1.: Vývojový diagram scenáru učiteľa

Obr. 2.: Vývojový diagram scenáru študenta

Príloha B

Štruktúra edukačného webu

Edukačná webová stránka obsahuje vzdelávacie materiály k preberanému učivu z geografie. Základé požiadavky na štruktúru stránky:

- Vzdelávacie materiály musia zodpovedať aktuálne používaným učebným osnovám na školách
- Štruktúra materiálov na stránke musí byť podobná používaným učebniciam (stránka vlastne predstavuje digitálnu učebnicu)

Z uvedených požiadaviek vyplynula potreba analyzovať existujúce učebnice. Z tejto analýzy vyplynuli nasledujúce poznatky:

- Každá krajina má odlišnú štruktúru vzdelávacích materiálov
- V rámci jednej krajiny existujú rôzne druhy škôl, ktoré využívajú rôzne štrukturované materiály
 - Prvotne sa na navrhovanej stránke školy delia na základné a stredné
 - Následne sa hlavne stredné školy delia podľa svojho zamerania (gymnáziá, bilingválne gymnáziá, priemyselné školy, obchodné akadémie, hotelové akadémie a podobne), ale deliť sa v prípade potreby môžu aj základné školy
- V rámci materiálov pre jednu krajinu / školu niekedy vzniká potreba mať zhodný obsah materiálov vo viacerých jazykoch (bilingválne školy, zahraniční študenti)

Predchádzajúca analýza ukázala, že najdôležitejšou požiadavkou je **flexibilita**. Vyučujúci / tvorcovia materiálov musia mať možnosť definovať okruhy učiva podľa vlastnej potreby, ku každému učivu môžu vytvoriť individuálny rozsah textu, ten môžu rozčleniť do rôznych sekcií a podsekcií.

Takáto flexibilita sa dá dosiahnuť použitím CMS systému, ktorý bude generovať výstup dát do formátu XML. Následne budú tieto XML súbory na základe šablón pretransformované do HTML formátu a zobrazené na stránke.

Používateľ pri vstupe na stránku zvolí, v ktorom štáte študuje. Podľa toho sa mu nastaví jazyk stránky a verzia študijných materiálov. Následne si môže zvoliť typ školy (napríklad základná škola, gymnázium alebo priemyslovka, dostupné typy škôl sa môžu lísiť v závislosti od zvoleného štátu) a ročník, v ktorom študuje. Po výbere týchto údajov sa dostane na úvodnú stránku, z ktorej sa bude môcť navigovať medzi dostupnými materiálmi. Zvolené údaje sa dajú kedykoľvek zmeniť. V prípade, že

daná verzia vzdelávacieho materiálu je dostupná aj v inom ako spisovnom jazyku danej krajiny, používateľ si môže zobrazené materiály prepnúť do tohto jazyka.

Choose your country please:

Slovensko

Česká republika

España

România

United Kingdom

Deutschland

Polska

Magyarország

Україна

France

Italia

Österreich

Choose your school type please:

Gymnázium

Hotelová
akadémia

Priemyslovka

Obchodná
akadémia

1st grade

2nd grade

3rd grade

4th grade

XML súbor reprezentujúci jednu stránku v jednom jazyku vyzerá nasledovne:

```
<chapter type="country" version="sk" school="technological" grade="2" lang="en">
    <!-- lang - jazyk, version - krajina, pre ktoru su materialy urcene -->
    <title>Slovenská Republika</title>

    <summary>
        <summary_elem>
            <name>Hlavné mesto</name>
            <value>Bratislava</value>
        </summary_elem>
```

```
<summary>
    <summary_elem>
        <name>Úradný jazyk</name>
        <value>Slovenčina</value>
    </summary_elem>
    <summary_elem>
        <name>Vznik</name>
        <value>1. január 1994</value>
    </summary_elem>
    <summary_elem>
        <name>Rozloha</name>
        <value>49 036 km2</value>
    </summary_elem>
</summary>

<content>
    <section>
        <title>Dejiny</title>
        <text>Prvé zachované väčšie doklady o osídlení Slovenska pochádzajú z konca paleolitu približne spred 250 tis. rokov (nález lebky neandertálca – Gánovce, nález sošky Venuše v Moravanoch nad Váhom). Približne 5000 – 4000 rokov pred Kr. sa vyskytujú prví roľníci (nálezy kamenných sekier, klinov, škrabadiel a nádob – jaskyňa Domica).</text>
    </section>
    <section>
        <title>Geografia</title>
        <text>Slovensko leží v Strednej Európe a je charakterizované hornatou krajinou na severu a nížinami na juhu.
    </section>
    <section>
        <title>Sídlia</title>
        <text>Slovensko má pomerne hustú sieť osídlenia, nachádza sa tu 2 890 samostatných obcí, z toho je 140 miest a 3 vojenské obvody (2016). Najväčšími mestami podľa počtu obyvateľov sú Bratislava a Košice, ďalej nasledujú Prešov, Žilina, Nitra, Banská Bystrica a Trnava. V mestách žije vyše 57 percent populácie.</text>
    </section>
    <section>
        <title>Povrch</title>
        <text>Jednotlivé povrchové celky Slovenska patria do Panónskej panvy a Karpát. Zo Slovenska do Panónskej panvy patrí Záhorská nížina, Podunajská nížina a Východoslovenská nížina.</text>
    </section>
    </text>
</section>
<section>
    <title></title>
    <text></text>
</section>
<section>
    <title></title>
    <text></text>
</section>
<section>
    <title></title>
    <text></text>
</section>
<section>
    <title></title>
```

```

<text></text>
</section>
</content>
</chapter>

```

Nemu zodpovedajúca stránka je zobrazená na ďalšom obrázku. Na ňom je vidieť aj prepínač jazyka zvolenej stránky v pravom hornom rohu. Pre každú stránku môžu byť dostupné iné jazyky (závisí od toho, aké jazykové verzie tvorca obsahu vytvoril).

EDUVIRTUAL

Slovenská Republika

HLAVNÉ MESTO	Bratislava
ÚRADNÝ JAZYK	Slovenčina
Vznik <summary_elem>	január 1994
ROZLOHA	49 036 km ²
Počet obyvateľov	5 435 343
MENA	Euro (€)

Mapa

Fotografie

Slovenská Republika

Slovensko, dlhý tvar Slovenská republika, je vnútrozemský štát v strednej Európe. Má rozlohu 49 036 km² a žije tu približne 5 435 000 obyvateľov. Hranicí s Českom (251,8 km), Rakúskom (106,7 km), Poľskom (541,1 km), Ukrajinou (97,8 km) a Maďarskom (654,8 km).^[8] Hlavným a najľudnateľším mestom je Bratislava.

Prvý štátny útvar Slovanov na území dnešného Slovenska bola Samova ríša (7. storočie), neskôr Nitrianske kniežatstvo (začiatok 9. storočia), ktorého spojením s Moravským kniežatstvom vznikla v roku 833 Veľká Morava. Od polovice 10. do konca 11. storočia sa územie Slovenska postupne začlenilo do Uhorska, ktoré sa v roku 1526 stalo súčasťou Habsburskej monarchie, od roku 1867 nazývanej Rakúsko-Uhorsko. Po rozpadu Rakúsko-Uhorska v roku 1918 bolo Slovensko súčasťou Česko-Slovenska až do roku 1993 (okrem obdobia samostatnosti počas vojnovej Slovenskej republiky). 1. januára 1993 vznikla rozdeľením tohto štátneho útvaru samostatná Slovenská republika.

Slovenská republika je parlamentnou demokraciou, štátnym jazykom je slovenčina. Od 1. mája 2004 je Slovensko členom Európskej únie, od 21. decembra 2007 je členom Schengenského priestoru. Od 1. januára 2009 je 16. členom Európskej menovej únie – eurozóny a oficiálnom menom sa stal euro, ktoré vystriedalo slovenskú korunu.

Dejiny **<section><title>**

Prvé zachované väčšie doklady o osídlení Slovenska pochádzajú z konca paleolitu približne pred 250 tis. rokmi (nález lebky neandertálca – Gánovce, nález sošky Venuše v Moravoch nad Váhom). Približne 5000 – 4000 rokov pred Kr. sa vyskytujú prví roľníci (nálezy kamených sekier, klinov, škrabadiel a nádob – jaskyňa Domica).

Od konca 4. storočia pr. Kr. prichádza na Slovensko vo viacerých vlnach prvé menovite známe etnikum – Kelti. O prítomnosti Keltov existujú písomné zmienky v rímskych prameňoch. V 1. storočí pred Kr. prichádzajú na Slovensko Dákovi, Kelti ustupujú ďalej na sever, dochádza k miestaniu keltského a dáckeho obyvateľstva a kultury.

Od počiatku nášho letopočtu sú dácke a keltské kmene vytláčané kmeňmi Germánov. Na dnešnom slovenskom území dočasne vzniklo napríklad ich Vannovo kráľovstvo. Dunaj tvoril hranicu s Rímskou ríšou.

Geografia **<section><title>**

Slovensko leží v Strednej Európe a je charakterizované hornatou krajinou na severe a nižinami na juhu. **<section><text>**

Sídla **<section><title>**

Slovensko má pomerne hustú sieť osídlenia, nachádza sa tu 2 890 samostatných obcí, z toho je 40 miest a 3 vojenské obvody (2016). Najväčšimi mestami podľa počtu obyvateľov sú Bratislava a Košice, ďalej nastredujú Prešov, Žilina, Nitra, Banská Bystrica a Trnava. V mestách žije vyše 57 percent populácie.

Povrch **<section><title>**

Jednotlivé povrchové celky Slovenska patria do Panónskej parvy a Karpát. Zo Slovenska do Panónskej parvy patrí Záhorácka nižina, Podunajska nižina a Východoslovenská nižina.

Podnebie

Podnebie Slovenska sa nachádza na rozmedzí medzi kontinentálnym a oceánskym. Podľa Köppena prechádza hranica kontinentálneho a oceánskeho podnebia východným, resp. stredným Slovenskom. Klima Slovenska sa môže rozdeliť na 3 zóny:

Záložky

> Úvod
 > Dejiny
 > Geografia
 > Sídla
 > Povrch
 > Podnebie
 > Geológia
 > Príroda
 > Rastlinstvo
 > Živočíšstvo
 > Vodstvo
 > Ochrana prírody
 > Priemysel

Volba jazyka
zobrazených
materiálov

Základná štruktúra stredoškolských materiálov na Slovensku

1. ročník

- Úvod do geografie
- Súvisiace vedy
- Historický vývoj geografie ako vedy, používané metódy
- Historický vývoj Zeme
 - Zemepisné súradnice
 - Vesmír a pohyby Zeme
 - Časové pásma
 - Ročné obdobia
 - Kartografia
 - jednotlivé sféry Zeme
- Všeobecná socioekonomická geografia
 - Obyvateľstvo
 - Sídla
 - Hospodárstvo
 - Priemysel
 - Doprava

Obsah učebnice geografie pre prvý ročník obchodných a hotelových akadémii:

OBSAH

1 ÚVOD DO GEOGRAFIE	5	6.1.1 Stavba a zloženie Zeme	35
1.1 GEOGRAFIA AKO VEDA	5	6.1.2 Zemská kôra	36
1.1.1 Objekt geografie	5	6.1.3 Planetárne členenie zemskej kôry	37
1.1.1.1 Zloženie krajinnej sféry	6	6.1.4 Litosféra, litosférické dosky	38
1.1.1.2 Vymedzenie krajinnej sféry	6	6.1.5 Vznik pevnín a oceánov	39
1.1.1.3 Priestorová diferenciácia krajinnej sféry	7	6.1.6 Georeliéf – základné údaje	39
1.1.2 Základné aspekty, metódy a cieľ výskumu geografie	7	6.1.7 Endogénne procesy a nimi vytvorené tvary georeliéfu	40
1.1.3 Geografia a jej využitie v praxi	8	6.1.8 Exogénne procesy a nimi vytvorené tvary georeliéfu	42
2 SÚSTAVA GEOGRAFICKÝCH VIED	9	6.2 PEDOSFÉRA	45
2.1 SKUPINA PRÍRODNÝCH GEOGRAFICKÝCH VIED – FYZICKÁ GEOGRAFIA	9	6.2.1 Základné údaje o pôde	45
2.2 SKUPINA SPOLOČENSKO-HOSPODÁRSKÝCH GEOGRAFICKÝCH VIED – SOCIOEKONOMICKÁ GEOGRAFIA	9	6.2.2 Vznik pôd a pôdne typy	45
2.3 SKUPINA KARTOGRAFICKÝCH VEDNÝCH ODBOROV	10	6.2.3 Rozšírenie pôd na Zemi	46
2.4 SKUPINA GEOGRAFICKÝCH VIED, KTORÉ SA ZAOBERAJÚ VŠEOBECNÝMI ZÁKONITOSŤAMI KRAJINNEJ SFÉRY	10	6.2.4 Horizontálna zonálnosť hlavných pôdných typov Zeme	48
2.5 SKUPINA GEOGRAFICKÝCH VIED O REGIONÁLNYCH KOMPLEXOCH, KTORÉ SA ZAOBERAJÚ ŠPECIFICKÝMI ZÁKONITOSŤAMI ČASÍ KRAJINNEJ SFÉRY	10	6.2.5 Vertikálna zonálnosť hlavných pôdných typov strednej Európy	49
3 HISTORICKÝ PREHĽAD VÝVOJA GEOGRAFIE	12	6.2.6 Pôda a človek	50
4 ZEM AKO VESMÍRNE TELESO	16	6.3 KRYOSFÉRA	51
4.1 VESMÍR A NAŠA GALAXIA	16	6.3.1 Mrazové zvetrávanie, činnosť snehu a ľadu	51
4.2 SLNEČNÁ SÚSTAVA	16	6.3.2 Permafrost (dlhodobo zamrznutá pôda)	51
4.3 TVAR A VEĽKOSŤ ZEME	19	6.3.3 Kryosféra a človek	52
4.4 ZEMEPISNÉ SÚRADNICE	19	6.4 HYDROSFÉRA	52
4.5 POHYBY ZEME A ICH DÔSLEDKY	20	6.4.1 Obeh vody na Zemi	53
4.6 ČAS A ČASOVÉ PÁSMÁ	22	6.4.2 Oceány a moria	54
4.7 SLAPOVÉ JAVY	23	6.4.2.1 Rozdelenie svetového oceánu	55
4.8 DIALKOVÝ PRIESKUM ZEME	24	6.4.2.2 Vlastnosti morskej vody	55
5 KARTOGRAFIA	26	6.4.2.3 Pohyby morskej vody	57
5.1 MAPA A GLÓBUS	26	6.4.3 Vody pevnín	58
5.2 KARTOGRAFICKÉ ZOBRAZENIA GEOGRAFICKÝCH MÁP	26	6.4.3.1 Povrchová voda	58
5.3 TVORBA MAPY	30	6.4.3.2 Voda viazaná v snehu a ľade	62
5.4 MIERKY PLÁNOV A MÁP	30	6.4.3.3 Podpovrchová voda	62
5.5 OBSAH MAPY	31	6.4.4 Hydrosféra a človek	63
5.6 DRUHY MÁP	34	6.5 ATMOSFÉRA	64
6 FYZICKÁ GEOGRAFIA	35	6.5.1 Fyzikálne a chemické vlastnosti atmosféry	64
6.1 LITOSFÉRA	35	6.5.2 Vertikálne členenie atmosféry	65
		6.5.3 Počasie a podnebie	66
		6.5.4 Všeobecný obeh atmosféry	70
		6.5.5 Monzúny	71
		6.5.6 Miestne vetry	72
		6.5.7 Vzduchové hmoty a atmosférické prúdy	72
		6.5.8 Podnebné pásmá Zeme	73
		6.5.9 Atmosféra a človek	75
		6.6 BIOSFÉRA	75
		6.6.1 Fytogeografické a zoogeografické oblasti Zeme	77
		6.6.2 Bioklimaticke pásmá pevnín	79
		6.6.3 Bioklimatické výškové stupne	83

6.6.4 Bioklimatické pásma oceánov a morí	85	7.4.3.3 Rybolov	113
6.6.5 Biosféra a človek	86	7.4.3.4 Lesnictvo	114
7 SOCIOEKONOMICKÁ GEOGRAFIA	87	7.5 PRIEMYSEL	115
7.1 OBYVATEĽSTVO	87	7.5.1 Rozmiestnenie priemyselnej výroby	115
7.1.1 Rast počtu obyvateľstva	87	7.5.2 Ťažobný priemysel	117
7.1.2 Zloženie obyvateľstva	88	7.5.2.1 Ťažba rúd a nerudných surovín	117
7.1.2.1 Zloženie obyvateľstva podľa pohlavia	88	7.5.2.2 Energetické zdroje	119
7.1.2.2 Vekové zloženie obyvateľstva	88	7.5.2.2.1 Ťažba uhlia	119
7.1.2.3 Rasové zloženie obyvateľstva	89	7.5.2.2.2 Ťažba ropy	119
7.1.2.4 Národnostné zloženie obyvateľstva	90	7.5.2.2.3 Ťažba zemného plynu	120
7.1.2.5 Náboženstvo obyvateľstva	91	7.5.2.2.4 Ťažba uránovej rudy	120
7.1.2.6 Ekonomické zloženie obyvateľstva	92	7.5.3 Výroba elektrickej energie (elektrárenský priemysel)	121
7.1.3 Prirodzený pohyb obyvateľstva	92	7.5.4 Spracovateľský priemysel	122
7.1.4 Mechanický pohyb obyvateľstva	93	7.5.4.1 Huti	122
7.1.5 Rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi	93	7.5.4.1.1 Huti železa a ocele	122
7.1.5.1 Hlavné zoskupenia obyvateľstva	94	7.5.4.1.2 Huti neželezných kovov	123
7.2 SÍDLA	95	7.5.4.2 Strojárstvo	123
7.2.1 Vývoj sídel	95	7.5.4.3 Chemický priemysel	125
7.2.2 Rozdelenie sídel	95	7.5.4.4 Spotrebny priemysel	127
7.2.3 Proces urbanizácie	97	7.5.4.5 Potravinársky priemysel	128
7.2.4 Sídelné systémy	99	7.6 DOPRAVA	129
7.3 SVETOVÉ HOSPODÁRSTVO	99	7.6.1 Rozmiestnenie dopravy	129
7.4 POLNOHOSPODÁRSTVO	101	7.6.2 Svetová doprava	129
7.4.1 Rozmiestnenie poľnohospodárskej výroby	102	7.6.2.1 Pevninská doprava	130
7.4.2 Typy výzivy vo svete	103	7.6.2.1.1 Železničná doprava	130
7.4.3 Svetová poľnohospodárska výroba	105	7.6.2.1.2 Automobilová doprava	131
7.4.3.1 Rastlinná výroba	106	7.6.2.1.3 Potrubná doprava	131
7.4.3.1.1 Obilninárstvo	107	7.6.2.1.4 Vnútrozemská vodná doprava	132
7.4.3.1.2 Pestovanie ostatných potravinárskych plodín	108	7.6.2.1.5 Špeciálne druhy dopravy	132
7.4.3.1.3 Pestovanie nepotravinyarskych plodín	110	7.6.2.2 Námorná doprava	133
7.4.3.2 Živočišna výroba	110	7.6.2.3 Vzdušná (letecká) doprava	134
7.4.3.2.1 Typy živočišnej výroby	111	7.7 SLUŽBY	135
7.4.3.2.2 Chov domácich zvierat a hydin	111	7.7.1 Druhy služieb a ich rozmiestnenie	135
		7.8 CESTOVNÝ RUCH	136
		7.8.1 Predpoklady cestovného ruchu	137
		7.8.2 Rozmiestnenie cestovného ruchu	137
		139	
		POUŽITÁ A ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	

2. ročník

- Európa

- Vymedzenie hraníc, Príroda, Obyvateľstvo, Hospodárstvo
- Oblasti - delenie Európy

- **Jednotlivé štáty (viď v ďalšej časti dokumentu)**
- Ázia
 - Vymedzenie hraníc, Príroda, Obyvateľstvo, Hospodárstvo
 - Oblasti - delenie Európy
 - Jednotlivé štáty
- Afrika
 - Vymedzenie hraníc, Príroda, Obyvateľstvo, Hospodárstvo
 - Oblasti - delenie Európy
 - Jednotlivé štáty
- Amerika
 - Vymedzenie hraníc, Príroda, Obyvateľstvo, Hospodárstvo
 - Oblasti - delenie Európy
 - Jednotlivé štáty
- Austrália a Oceánia
 - Vymedzenie hraníc, Príroda, Obyvateľstvo, Hospodárstvo
 - Oblasti - delenie Európy
 - Jednotlivé štáty
- Polárne oblasti
 - Arktída
 - Antarktída
- Svetový oceán
 - **Jednotlivé oceány (viď v ďalšej časti dokumentu)**

Obsah učebnice geografie pre druhý ročník obchodných a hotelových akadémií:

OBSAH

1 ÚVOD DO REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE	5	Rumunsko	59
2 POLITICKOGEOGRAFICKÝ PŘEHLED SVĚTA	6	Bulharsko	59
2.1 STÁT, STÁTNÍ HRANICE, STÁTNÍ ÚZEMÍ	6	Albánie	59
2.2 POLITICKOGEOGRAFICKÁ A SOCIOEKONOMICKÁ KLASIFIKACE STÁTŮ	6	3.6.6 Východní Evropa	60
2.3 VÝZNAMNÉ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	10	Litva	61
3 EVROPA	12	Lotyšsko	61
3.1 CHARAKTERISTIKA SVĚTADÍLU	14	Estonsko	61
3.2 VYMEZENÍ HRANIC EVROPY	14	Bělorusko	62
3.3 PŘÍRODNÍ POMĚRY	14	Ukrajina	62
3.4 OBYVATELSTVO	18	Moldavsko	62
3.5 HOSPODÁŘSTVÍ	19	Rusko	63
3.6 OBLASTI EVROPY	24		
3.6.1 Jižní Evropa	25	4 ASIE	66
Španělsko	26	4.1 CHARAKTERISTIKA SVĚTADÍLU	68
Andorra	26	4.2 PŘÍRODNÍ POMĚRY	68
Portugalsko	27	4.3 OBYVATELSTVO	71
Itálie	27	4.4 HOSPODÁŘSTVÍ	72
San Marino	28	4.5 OBLASTI ASIE	75
Vatikán	28	4.5.1 Severní Asie	76
Malta	28	4.5.2 Jihozápadní Asie	76
Řecko	28	Izrael	78
3.6.2 Západní Evropa	29	4.5.3 Západní Asie	79
Velká Británie	31	Kazachstán	80
Irsko	32	4.5.4 Jižní Asie	81
Francie	33	Indie	82
Monako	34	4.5.5 Jihovýchodní Asie	83
Belgie	34	Indonésie	84
Nizozemsko	35	4.5.6 Centrální a Východní Asie	85
Lucembursko	36	Čína	87
3.6.3 Severní Evropa	36	Japonsko	88
Norsko	37	5 AFRIKA	90
Švédsko	38	5.1 CHARAKTERISTIKA SVĚTADÍLU	91
Finsko	39	5.2 PŘÍRODNÍ POMĚRY	92
Dánsko	39	5.3 OBYVATELSTVO	94
Island	40	5.4 HOSPODÁŘSTVÍ	95
3.6.4 Střední Evropa	40	5.5 OBLASTI AFRIKY	98
Německo	42	5.5.1 Severní Afrika	99
Rakousko	43	Egypt	100
Švýcarsko	44	5.5.2 Západní Afrika	101
Lichtenštejnsko	45	Nigérie	103
Polsko	45	5.5.3 Centrální Afrika	103
Česká republika	46	Kongo	105
Slovensko	54	5.5.4 Východní Afrika	106
Maďarsko	55	Etiopie	107
3.6.5 Jihovýchodní Evropa	56	5.5.5 Jižní Afrika	108
Bosna a Hercegovina	57	Jihoafrická republika	110
Chorvatsko	57	6 AMERIKA	112
Jugoslávie	57	6.1 CHARAKTERISTIKA KONTINENTU	114
Makedonie	58	6.1.1 Základní údaje o Severní a Jižní Americe	114
Slovinsko	58	6.2 PŘÍRODNÍ POMĚRY AMERICKÉHO KONTINENTU	115
		6.3 OBYVATELSTVO	118

6.4 HOSPODÁŘSTVÍ	119	7.5 OBLASTI AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	146
6.5 OBLASTI AMERIKY	123	Austrálie	147
6.5.1 Angloamerický makroregion	125	Nový Zéland	149
Spojené státy americké	126		
Kanada	130		
6.5.2 Latinskoamerický makroregion	132		
Mexiko	135		
Brazílie	136		
Argentina	137		
7 AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	139		
7.1 CHARAKTERISTIKA SVĚTADÍLU	140		
7.2 PŘÍRODNÍ POMĚRY	141		
7.3 OBYVATELSTVO	143		
7.4 HOSPODÁŘSTVÍ	143		
		8 POLÁRNÍ OBLASTI	150
		8.1 ARKTIDA	150
		8.2 ANTARKTIDA	151
		9 SVĚTOVÝ OCEÁN	153
		9.1 TICHÝ OCEÁN	153
		9.2 ATLANTSKÝ OCEÁN	154
		9.3 INDICKÝ OCEÁN	156
		9.4 SEVERNÍ LEDOVÝ OCEÁN	157
		POUŽITÁ LITERATURA	159

3. ročník

- Doménovo-špecifické učivo zamerané na Slovensko (podrobne)

Obsah učebnice geografie pre tretí ročník obchodných a hotelových akadémii:

Obsah

1	Úvod do geografie cestovného ruchu	/2
2	Klasifikácia cestovného ruchu	/5
2.1	Druhy cestovného ruchu	/5
2.2	Formy cestovného ruchu	/7
3	Predpoklady rozvoja cestovného ruchu	/8
3.1	Členenie predpokladov cestovného ruchu	/8
3.2	Lokalačné predpoklady cestovného ruchu	/10
3.3	Selektívne predpoklady cestovného ruchu	/17
3.4	Realizačné predpoklady cestovného ruchu	/20
4	Typizácia a kategorizácia stredísk a oblastí cestovného ruchu	/22
4.1	Typy a kategórie stredísk cestovného ruchu	/22
4.2	Typy a kategórie oblastí cestovného ruchu	/26
5	Cestovný ruch Slovenskej republiky	/27
5.1	Lokalačné predpoklady cestovného ruchu Slovenskej republiky	/27
5.2	Selektívne predpoklady cestovného ruchu Slovenskej republiky	/39
5.3	Realizačné predpoklady cestovného ruchu Slovenskej republiky	/42
5.4	Kategorizácia regiónov a stredísk cestovného ruchu Slovenskej republiky	/46
5.5	Regióny cestovného ruchu Slovenskej republiky a ich centrá	/50
6	Etnografické základy slovenskej gastronómie	/70
6.1	Strava rastlinného pôvodu	/70
6.2	Strava živočíšneho pôvodu	/73
6.3	Príležitostné jedlá	/74
6.4	Nápoje	/75
6.5	Oblasti ľudovej stravy	/77
7	Trasovanie a rozpis pobytu	/78
7.1	Trasovanie	/78
7.2	Rozpis pobytu	/80
7.3	Praktické ukážky	/80
8	Geografia cestovného ruchu Európy	/85
8.1	Stredná Európa	/86

ISBN 80-7158-696-X

Skl. č. 931 300

9 788071 586968

4. ročník

- Doménovo-špecifické učivo zamerané na svet (okrem Slovenska)

Obsah učebnice geografie pre štvrtý ročník obchodných a hotelových akadémii:

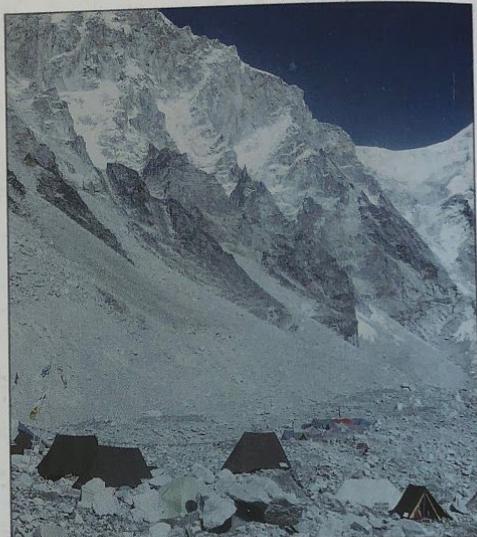
Obsah

1 Geografia cestovného ruchu Európy /2

- 1.1 Južná Európa /2
- 1.2 Západná Európa /30
- 1.3 Severná Európa /39
- 1.4 Východná Európa /44

2 Geografia cestovného ruchu Ázie /55

- 2.1 Západná Ázia /55
- 2.2 Južná Ázia /57
- 2.3 Juhovýchodná Ázia /58
- 2.4 Stredná a východná Ázia /60
- 2.5 Severná Ázia /63
- 2.6 Gastronomické zvláštnosti Ázie /65

3 Geografia cestovného ruchu Afriky /68

- 3.1 Severná Afrika /68
- 3.2 Západná a stredná Afrika /70
- 3.3 Východná Afrika /70
- 3.4 Južná Afrika /72
- 3.5 Gastronomické zvláštnosti Afriky /72

4 Geografia cestovného ruchu Ameriky /73

- 4.1 Severná Amerika /73
- 4.2 Stredná Amerika /78
- 4.3 Južná Amerika /81
- 4.4 Gastronomické zvláštnosti Ameriky /84

5. Geografia cestovného ruchu Austrália a Oceánie /86

- 5.1 Austrália /86
- 5.2 Oceánia /88
- 5.3 Gastronomické zvláštnosti Austrálie a Oceánie /89

ISBN 80-7158-697-8

Skl. č. 931 400

Štaty Európy

ZEMĚPIS V KOSTCE

Petrochemie a výroba průmyslových hnojiv jsou nejrychleji rostoucí obory chemického průmyslu.

Oblasti, země	Výroba (v milionech tun)				Spotřeba hnojiv v zemědělství v r. 1992/93 (mil. t.)
	dusikatých hnojiv (N)	fosforečných hnojiv (P_2O_5)	draselných hnojiv (K_2O)	celkem	
Svět	79,9	34,8	23,4	138,2	125,9
Evropa	16,2	4,8	8,1	29,1	19,9
Nemecko	1,2	0,2	3,5	4,9	2,8
Francie	2,6	1,4	0,1	4,1	2,9
Španělsko	0,6	0,1	3,3	4,0	1,4
V. Británie	1,3	0,7	1,1	3,1	4,5
Itálie	1,8	0,3	—	2,1	0,5
Belgie	1,1	0,3	—	1,4	1,2
Polsko	0,6	0,2	0,6	1,4	1,5
Česká republika	0,8	0,1	0,5	1,4	2,1
Švédsko	1,1	0,3	—	1,4	0,4
Ukrajina	1,0	0,3	0,1	1,4	1,9
Nizozemsko	0,8	0,3	—	1,1	0,3
Rusko (celý stát)	5,7	2,8	3,4	11,9	5,5

Tab. 17 Evropa — produkce průmyslových hnojiv
(Země, které vyrobily v r. 1993 více než 1 mil. t. průmysl. hnojiv).

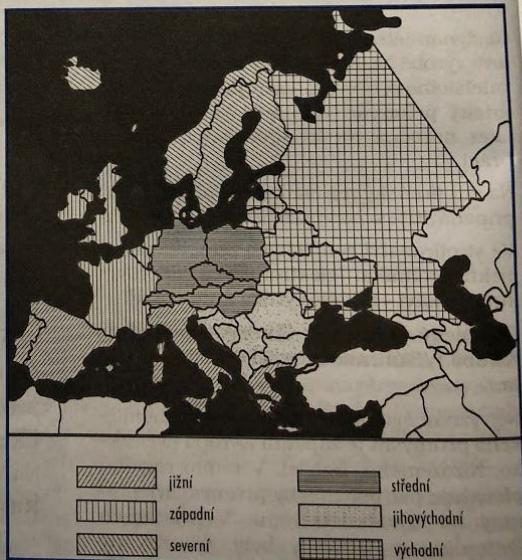
3.6 Oblasti Evropy

VEvropě je celkem **43 svrchovaných států**. Rusko je zařazeno k evropským zemím, i když je státem euroasijským. Turecko, které zasahuje do Evropy jen svou malou částí (23 764 km²) se zařazuje k asijským zemím.

Třetí evropských států má přímořskou polohu, třináct zemí je vnitrozemských (Andorra, Bělorusko, Česká republika, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Maďarsko, Makedonie, Moldavsko, Rakousko, San Marino, Slovensko, Švýcarsko a Vatikán).

V Evropě je 31 republik, 11 konstitučních monarchií, 1 absolutní teokratická monarchie (Vatikán) a britská kolonie Gibraltar.

Evropský světadil se obvykle člení na 6 oblastí: jižní, západní, severní, střední, jihozápadní a východní Evropa.

3.6.1 JIŽNÍ

Jihoevropské země a Středozemník Jižní Evropa bude společností kultury Země jižní Evropy Přírodní poměry ruchu – Španělsko Nerostné zdroje je nedostatek Stálý problém V minulosti jde o rozsáhlá emigrace zeměmi. Průmyslové

Obr. 2 Oblasti Evropy

U24 6597

EVROPA

3.6.1 JIŽNÍ EVROPA

Jihoevropské země se rozkládají na poloostrovech jižní Evropy a na ostrovech Atlantského oceánu a Středozemního moře.

Jižní Evropa byla centrem antických říší. V antickém období zde byly vytvořeny v řecké a římské společnosti kulturní hodnoty, které se staly základem evropské vzdělanosti.

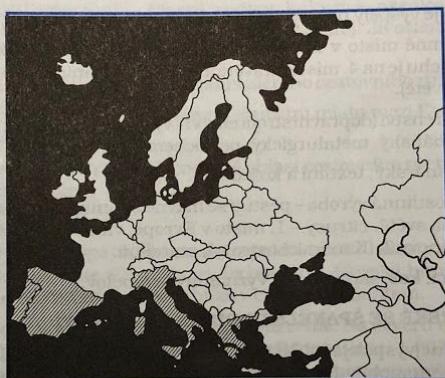
Země jižní Evropy mají řadu společných rysů – např. ráz reliéfu, podnebí a rostlinstva.

Přírodní poměry a množství kulturních památek poskytují vhodné podmínky pro různé formy cestovního ruchu – Španělsko, Itálie a Řecko patří k nejnavštěvovanějším zemím na světě.

Nerostné zdroje jsou různorodé, ale množství zásob nepostačuje potřebám hospodářství. Velkým záporem je nedostatek energetických zdrojů – uhlí, ropy a zemního plynu.

Stálým problémem zemí jižní Evropy je častá vulkanická a zemětřesná činnost.

V minulosti patřila jižní Evropa k nejchudším oblastem celého světadílu, v zemích jižní Evropy byla rozsáhlá emigrace do zahraničí. V současné době jsou státy této části Evropy ekonomicky vyspělymi zeměmi. Průmyslově nejvyspělejší je Itálie a Španělsko.

Obr. 3 Oblast jižní Evropy

Oblast, stát, území	Rozloha (tis. km ²)	Počet obyv. (mil.)	Hustota (na 1 km ²)	Hlavní město
Jižní Evropa	1 030,9	117,5	114	
Španělsko	504,8	39,6	78	Madrid
Andorra	0,5	0,065	143	Andorra la Vella
Gibraltar (závislé území)	0,0065	0,028	4 448	Gibraltar
Portugalsko	92,1	9,8	106	Lisabon (Lisboa)
Itálie	301,2	57,2	190	Řím (Roma)
San Marino	0,06	0,025	403	San Marino
Vatikán	0,0004	0,001	2 500	Città del Vaticano
Malta	0,3	0,4	1 200	Valletta
Řecko	131,9	10,4	79	Athény (Athinai)

Tab. 18 Státy a území jižní Evropy

ŠPANĚLSKO (Španělské království)

Stát na Pyrenejském poloostrově a na Kanárských a Baleárských ostrovech.
Státní zřízení: konstituční monarchie v čele s králem

Přírodní poměry – Většinu území vyplňuje rozsáhlá náhorní plošina (Meseta), nad kterou vystupuje pohoří Kantaberské, ve střední oblasti Kastilské a Iberské, na jihu Sierra Morena a Sierra Nevada s nejvyšší horou Španělska – Mulhacén 3 478 m. n. m. Na severovýchodě je nejrozsáhlejší pohoří Pyreneje.

Kanárské ostrovy jsou sopečného původu. Rozsáhlejší nižiny jsou při dolních tocích Guadalquiviru a Ebra. Většina území má subtropické, středomořské podnebí.

Rostlinstvo je subtropické s porosty macchie, korkovým dubem, listnatými lesy, krovnatými porosty a travnatými stepními porosty. Na severu lesy smíšené a jehličnaté.

Španělsko má významné bohatství rud kovů – železa, olova, zinku, mědi a rtuti (v produkci rtuti je Španělsko na 3. místě na světě).

Obyvatelstvo. Španělsko je mnohonárodnostním státem. Obyvatelstvo tvoří Španělé, Katalánci, Galicijci a Baskové. 73 % populace hovoří španělsky. 70 % obyvatelstva žije ve městech.

Hospodářství. Španělsko je vyspělý průmyslový stát s významným nerostným bohatstvím, člen EU.

Španělsko zaujímá významné místo v mezinárodních dopravních službách a v cestovním ruchu (rozsahem příjmů z cest. ruchuje na 4. místě na světě a počtem zahraničních návštěvníků – 45,1 mil. osob v r. 1995 – na 2. místě na světě).

Průmyslová výroba. Strojírenství (dopravní strojírenství – výroba automobilů, loděřství, elektrotechnika, investiční celky), průmysl báňský, metalurgický, petrochemický.

Tradiční je průmysl potravinářský, textilní a kožedelný.

V zemědělství převažuje rostlinná výroba – pěstují se hlavně obilniny a středomořské plodiny (olivovník – v produkci oliv 1. místo na světě, citrusy – 1. místo v Evropě, vinná réva – v produkci vína 3. místo na světě, tabák, bavlník, banánovník (Kanárské ostrovy), mandloň.

Živočišná výroba – chov ovcí, koz, skotu, oslů. Významný je rybolov.

PO STRÁNCE HOSPODÁŘSKÉ SE ŠPANĚLSKO DĚLÍ NA 4 OBLASTI:

- 1) **Východ** – hospodářsky nejvýspější oblast. Hlavní centra oblasti Barcelona a Valencie. Průmyslové a dopravní strojírenství (automobil Seat), textilní průmysl a petrochemie. Zemědělství – intenzivní průmysl, vinařství a zelinářství (90 % sklizně citrusů a 25 % produkce vína).
- 2) **Sever** – oblast těžebního a energetického průmyslu (zdroje uhlí, vodní energie a rud kovů). Hlavní centra Bilbao a Oviedo. V zemědělství převládá živočišná výroba – chov skotu a prasat. Významný je rybolov.
- 3) **Střed** – nejrozsáhlejší oblast Španělska. Významná zemědělská oblast – produkcí obilnin, luštěnin a vína. Ve stepních územích je nutné zavlážování. V horských oblastech – chov ovcí. Hlavním centrem je Madrid – hlavní město státu, sídlo krále a ústředních úřadů, další významná centra Zaragoza a Valladolid.
- 4) **Jih** (jih Pyrenejského poloostrova a Kanárské ostrovy). Těžební průmysl (pyrity, rtuf). Zemědělství (bavlník, rýže, vinná réva, olivy, banány (Kanárské ostrovy)). Hlavním centrem je Sevilla.

ANDORRA (Andorské knížectví)

Stát v Pyrenejích, na hraničích Francie a Španělska. Andorské knížectví je pod společnou ochranou francouzského prezidenta a španělského biskupa ze Seo de Urgel. Úřední jazyky: katalánština a francouzština. Hlavními zdrojem příjmů je cestovní ruch (v r. 1997 Andorru navštívilo 12 milionů turistů).

GIBRALTAR (Britské území s rozšířenou autonomií)

u Gibraltarského významu.

Státní zřízení: britské závislé území v čele s britským panovníkem.

Skalnatý výběžek na jihu Pyrenejského poloostrova. Britská námořní a letecká základna průlivu. Území strategického

PORTUGALSKO

Obyvatelstvo galci (99 %). U

Hospodářství Hospodářský strojírenství

Průmyslová mický, strojí

V zemědělském zelenina, olej a prasat. Vý

Cestovní ruch

Azorské ostrovy doprava). R

Madeira (s vinné révy,

ITÁLIE (Itálie)

Hlavní řeky tají sněho

Podnebí Itálie je nížině při jezeru Lago

Rostlinství východních poloh

Nerostné suroviny je Itálie nízké kvalitní

Obyvatelstvo italská řada

Hospodářství nejsilně

Itálie je země nížin a ná

Moderní orientace automobilové

PORUGALSKO (Portugalská republika).

Stát na jihozápadě Pyrenejského poloostrova a ostrovní část státu tvoří Azorské ostrovy a Madeira. Státní zřízení: republika v čele s prezidentem.

Přírodní poměry – pobřežní nížina Portugalska přechází od pobřeží Atlantského oceánu do vnitrozemí členitými pahorkatinami do vyšších pohoří. Nejvyšším pohořím je Serra da Estrela (1 991 m. n. m.). Portugalskem protékají dolní toky řek Pyrenejského poloostrova – Douro, Tejo, Guadiana. Na jihu Portugalska je podnebí subtropické a na severu mírné oceánské. Z nerostných zdrojů mají význam pyrit, rudy wolframu a mangano.

Obyvatelstvo. Portugalsko je národnostně jednotným státem – obyvatelstvo tvoří témař výhradně Portugali (99 %). Úředním jazykem je portugalština. Ve městech žije 35 % obyvatel.

Hospodářství. Portugalsko je průmyslově-zemědělský stát, člen EU. Hospodářským centrem státu je hlavní město Lisabon (aglomerace 2,4 mil. obyv.) ve městě je významné strojírenství – největší opravny lodí v Evropě.

Průmyslová výroba se soustředuje na pobřeží. Hlavní průmyslová odvětví – průmysl hutnický, petrochemický, strojírenský, textilní a potravinářský.

V zemědělství převládá rostlinná výroba. Hlavní plodiny: kukuřice, pšenice, rýže, vinná réva, citrusy, zelenina, olivovník, korkový dub (92 000 t korku, 1. místo na světě). Živočišná výroba – chov ovcí, skotu a prasat. Významný je rybolov.

Cestovní ruch – 9,5 mil. návštěvníků, příjem ze zahraničního cestovního ruchu 4,5 mld USD v r. 1995.

Azorské ostrovy (9 sopečných ostrovů). Významné tranzitní místo mezi Evropou a Amerikou (letecká doprava). Rozvoj cestovního ruchu.

Madeira (souostroví 8 sopečných ostrovů). Významná oblast cestovního ruchu. Zemědělství – pěstování vinné révy, cukrové třtiny a zeleniny.

ITALIE (Italská republika).

Stát v jižní Evropě na Apeninském poloostrově a na ostrovech ve Středozemním moři (Siclie, Sardinie, Elba, Capri, Ischia atd.). Mořská hranice tvoří asi 80 % státních hranic. Státní zřízení: republika v čele s prezidentem.

Přírodní poměry – převážně hornatá země. Na severu mohutný oblouk Alp kulminuje hraniční horou Monte Bianco (Mont Blanc 4 807 m. n. m.). Jižně od Alp je rozlehlá Pádská nížina, celým poloostrovem prostopojí horská pásmá Apenin. Na poloostrově i na ostrovech je častá seismická a sopečná činnost – známé sopky Vesuv, na Sicilii Etna, na Liperských ostrovech Stromboli a Vulcano atd.).

Hlavní řekou je Pád. Pád i jeho levé přítoky jsou alpské řeky, které mají vodní maxima v létě, kdy v Alpách tají sněhová pole i ledovce.

Podnebí Itálie je subtropické – středomořské s teplým suchým létem a mírnou deštivou zimou. V Pádské nížině přibývají kontinentální rysy, v Alpách je chladné vysokohorské podnebí. Okolí alpských ledových jezer Lago Maggiore, Lago di Como a Lago di Garda má subtropické podnebí.

Rostlinstvo Apeninského poloostrova a ostrovů Středozemního moře je vždy zelené – subtropické, ve vyšších polohách a na severu Itálie jsou listnaté a smíšené lesy, v horách se vynášly výškové vegetační stupně.

Nerostné bohatství nepostačuje potřebám hospodářství. Významná jsou ložiska rumělek (v produkci rtuti je Itálie na 4. místě na světě), větší význam také mají ložiska síry a draselých solí. V Itálii se těží vysoko kvalitní mramor (Carrara v Toskánsku). Paliva – těžba zemního plynu v Pádské nížině.

Obyvatelstvo – tvoří z 97 % Italové. Národnostní menšiny – Rakušané a Francouzi. Úředním jazykem je italština. Hustota zalidnění dvojnásobně převyšuje evropský průměr. Ve městech žije 70 % populace.

Hospodářství. Itálie je vyspělý průmyslový stát, člen EU. Itálie patří do skupiny sedmi hospodářsky nejsilnějších zemí na světě (G7).

Itálie je zemí s intenzivním cestovním ruchem, jedna z nejnavštěvovanějších zemí světa – 29 mil. zahraničních návštěvníků v r. 1995.

Moderní **italský průmysl** závisí na dovozu základních surovin a paliv. Zpracovatelský průmysl se orientuje na materiálově méně náročné obory. Nejvýznamnější průmyslová odvětví: strojírenství (osobní automobily, elektrotechnika, kancelářské, potravinářské a obráběcí stroje), chemický průmysl (plasty,

Slovensko je preberané výrazne podrobnejšie:

- Prírodné pomery:
 - Pohoria, rieky, nížiny
 - Ovzdušie a podnebie

- Počasie
- Pôdy, nerastné bohatstvo
- Obyvateľstvo, mestá, kraje
- Hospodárstvo, priemysel - podrobne (kde a čo sa vyrába)
- Polnohospodárstvo - čo a kde sa pestuje
- Doprava

Svetový oceán

ZEMEPIS V KOSTCE			
Názov	Rozloha v km ²	Největší hloubka v m	Nejmenší šířka v km
Korálové moře	4068000	9174	
Jihoafrické moře	3537000	5560	
Tasmanské moře	3336000	6015	
Beringovo moře	2300000	4773	
Ochotské moře	1603000	3521	
Ajlájský záliv	1327000	5659	
Japonské moře	1062000	3720	
Bandské moře	714000	7440	
Javské moře	552000	1272	
Zluto moře	416000	106	
Panamský záliv	416000	200	
Magalháesův průliv (spojuje Atlantský a Tichý oceán)	1170	2.2	
Beringov průliv (spojuje Čukotské a Beringovo moře)	42	86	
Torresov průliv (spojuje Korálové moře a Arafurské moře - Indický oceán)	200	180	

Tab. 93 Tichý oceán — hlavní moře, zálivy a průlivy

9.2 Atlantský oceán

Rozloha Atlantského oceánu: 91.600 000 km².

Geografická poloha: Atlantský oceán se rozprostírá mezi Evropou a Afrikou na východe Severní a Jižní Amerikou na západě a mezi Grónskem a Islandem na severu a Antarktidou na jihu.

Atlantský oceán je druhým největším oceánem na Zemi, pokrývá asi 18 % povrchu Země. Atlantský oceán má protáhlý tvar v severojižním směru. Jeho maximální délka v polevníkovém směru je 15 tisíc km a nejmenší šířka v rovinové části je 2.800 km.

Atlantský oceán má velmi cenné pobřeží s velkým množstvím poloostrovů, ostrovů, zálivů a průlivů.

Součástí oceánu jsou cenná okrajová a vnitřní moře.

Ze dna oceánu vystupuje **Stredoatlantský hrbet** - stredoatlantská vyvýšenina esovité probíhající od Islandu až do jižní části oceánu. Misty vyvýňa nad hladinu v podobě ostrovů. Ze Stredoatlantského

SVĚTOVÝ OCEÁN			
Regiony	Úlovec (v tis. t)	Rozloha v km ²	Největší hloubka v m
Svět	85590,0		
Severní Atlantik	13711,8	4-6 km	
Střední Atlantik	6871,5	V atlantském oceánu je také několik hlubokooceánských příkopů menších rozdílů – z nich nejhlubší je Portorický příkop (9219 m).	
Jižní Atlantik	3820,7		
Indický oceán	7975,0	pásu vlivem převládajícího západního proudu Atlantik ovlivňuje výrazně podnebí Evropy. System Golfského a severoatlantského proudu působuje oteplení severozápadní Evropy. Naopak chladné vody Labradorského proudu znacně ochlazují jihovýchodní pobřeží Kanady.	
Severní Tichý oceán	27355,8	Rozsáhlé plochy Atlantského oceánu zaujmá šelf . Šelfová moře jsou bohatá na ložiska ropy, zemního plynu a rud zelených kovů. Ropa a zemní plyn se též v pevninském šelfu hlavně v Severním moři a Mexickém zálivu.	
Střední Tichý oceán	10612,0	Atlantský oceán má nejrozvinutější průlivy dle rozlohy. Ve vodách Atlantiku se nejdůležitějšími jsou 1/4 objemu námořní dopravy světa . Nejdůležitějšími kontinentálními námořní linkami jsou mezi Evropou a Severní Amerikou. Na pobřeží Atlantského oceánu se nachází asi 70% nejvýznamnějších světových přístavů . Z evropských přístavů jsou to zejména: Rotterdam, Antwerpen, Le Havre, Hamburg aj. Ze severoamerických přístavů jsou to hlavně: New York, New Orleans, Houston aj.	
Jižní Tichý oceán	15242,6	Severní část Atlantského oceánu je oblastí tradicního rybovodu . Světově významná lovista jsou v Newfoundlandu a při pobřeží Islandu.	

Tab. 94 Mořský rybovod — podle regionů (v r. 1997)

Názov	Rozloha v km ²	Největší hloubka v m	Nejmenší šířka v km
Karibské moře	2777000	7090	
Středozemní moře	2505000	5121	
Mexický záliv	1555000	3822	
Guinejský záliv	753000	5202	
Severní moře	565000	725	
Cerné moře	422000	2210	
Baltské moře	419000	470	
Gibraltarský průliv (spojuje Atlantský oceán a Středozemní moře)	1181	14	
Bospor a Dardanely (spojují Černé a Středozemní moře)	27,5 ⁱⁱ	0,75	106
průliv La Manche (spojuje Atlantský oceán a Severní moře)	172	32	
Skagerrak a Kattegat (spojují Severní a Baltské moře)	809	110	
Panamský záliv (spojuje Mexický záliv a Atlantský oceán)	200	60	
Floričský průliv (spojuje Mexický záliv a Atlantský oceán)	1769	80	

i) Minimální hloubka v metrech

Tab. 95 Atlantský oceán — hlavní moře, zálivy a průlivy

Velkým problémem Atlantského oceánu je **znečištění mořské vody**. Nejvíce znečišťujících látek přísluší do oceánu světové letadly, ke znečištění také přispívají havárie ropných tankerů a uniky ropy z letadlích

Záver

Z dôvodu požadovanej vysokej flexibility nie je potrebné navrhnuť všeobecnú štruktúru stránok. Skôr je dôležité zamerať sa na podporu spomínanej flexibility. Ukážkové materiály môžu štrukturálne zodpovedať ľubovoľnej učebnici, prípadne Wikipedii.

Príloha C

EduVirtual - Návrh levelov, nápovedí a scenárov použitia

Používateľské účty:

- **Vyučujúci**
- **Študent**

Vyučujúci môže vytvárať kurzy a priradovať do nich študentov. Jeden študent môže byť zaradený do viacerých kurzov.

V hre je možné hľadať 5 druhov objektov: **štáty, mestá, pohoria, rieky, pamiatky**. Vyhľadanie jedného objektu je nazývané **úloha (task)**. Úloha obsahuje, čo sa má vyhľadať (z množiny všetkých dostupných objektov), viacúrovňovú nápovedu (pojednávané nižšie v tomto dokumente) a čas potrebný na splnenie úlohy (neberieme do úvahy čas potrebný na animácie). Vyučujúci následne môže vytvárať **levele**. Sú to množiny úloh. Jeden level môže obsahovať viaceré druhy úloh (teda nájsť napríklad mestá, pohoria aj pamiatky v jednom levele), má nastavenú zložitosť (to sa odrazí na dostupnosti nápovedí) a celkový časový limit. Tento časový limit nemôže byť menší ako súčet časov pre jednotlivé úlohy. Levele, ktoré nemajú dostupné nápovede a sú hodnotené oddelené sa nazývajú **testy**. Za správne riešenie úlohy dostane študent body. **Spôsob bodovania**:

- **Nájdenie štátu:** ak študent umiestni "pin" dovnútra štátu, dostane plný počet, inak nedostane body
- **Nájdenie mesta, pohoria alebo pamiatky:** vytvorí sa viacero rádiusov okolo hľadaného objektu, čím vzdialenejší rádius študent traffí, tým menej bodov dostane. Ak netraffí ani najvzdialenejší rádius, nedostane body
- **Nájdenie rieky:** Rieka bude reprezentovaná krivkou. Študent dostane body podľa toho, do akej vzdialenosťi od krivky (bounding boxu) umiestnil "pin". Ak umiestnil pin mimo maximálnej prípustnej vzdialenosť (za posledný bounding box), nedostane body

Študent si môže postupne čerpať nápovede od najnižšej po najvyššiu. Za použitie nápovede sa môže znížiť maximálny počet bodov za úlohu. Úrovne zložitostí môžu byť od 1 do 6. Ak číslo nápovede $\leq (5\text{-difficulty})+1$, vtedy túto nápovedu môže študent dostať.

Dostupné formy nápovede (podľa úrovne náročnosti):

1. Pologuľa
2. Kontinent

3. Dodatočná informácia: zvolím si nápovedu, pauzne sa čas, zobrazí sa okno s podrobnejším popisom hľadaného objektu - mesto leží v krajine, ktorá leží v Európe aj Ázii
4. Podrobnejšia textová informácia
5. Študent dostane niekoľko "pinov" a jeden z nich bude správny

Možné scenáre:

Učiteľ

- Prihlási sa ako učiteľ
- Učiteľ vytvorí virtuálne triedy
- Priradí študentov do jednotlivých tried
- Najskôr vytvorí úlohy – čo sa bude hľadať (mestá, rieky, štáty, krajinu,...)
- Vytvorí hodnotené a cvičné testy
- Definuje čas na test
- Definuje zložitosť (ako na základe času tak aj zobrazením nápovedi a rádiusom v ktorom môže byť vlajka umiestnená)
- Priradí vytvorené úlohy do testu
- Pridelí test celej triede alebo jednotlivým študentom

Študent

- Prihlási sa ako študent
- Prezrie si zoznam pridelených testov ako hodnotených tak aj cvičných
- Vyberie si test, ktorý bude vypracovávať
- Systém zaznamená získané skóre:
- Čas za ktorý bol test vypracovaný
- Počet správne a nesprávne trafených vlajok
- Počet získaných bodov za test

Identifikované entity:

- Account – účet študenta alebo učiteľa
- Class – virtuálna trieda (napr. 8. A)
- City, River, Mountain, Country,... – obsahujú relevantné dátá
- Test / Level – teoretický rovnaká trieda definujúca test alebo level, ktorý bude obsahovať úlohy (to či bude hodnotený alebo nie môže byť nastavené tagom)
- Task – entita pre každý typ úloh (napr. TaskCity, TaskRiver,...) – ktorá definuje úlohu – učiteľ definuje názov a popis úlohy
- Score – entita uchovávajúca získané skóre za levels / testy študentov

Otázky:

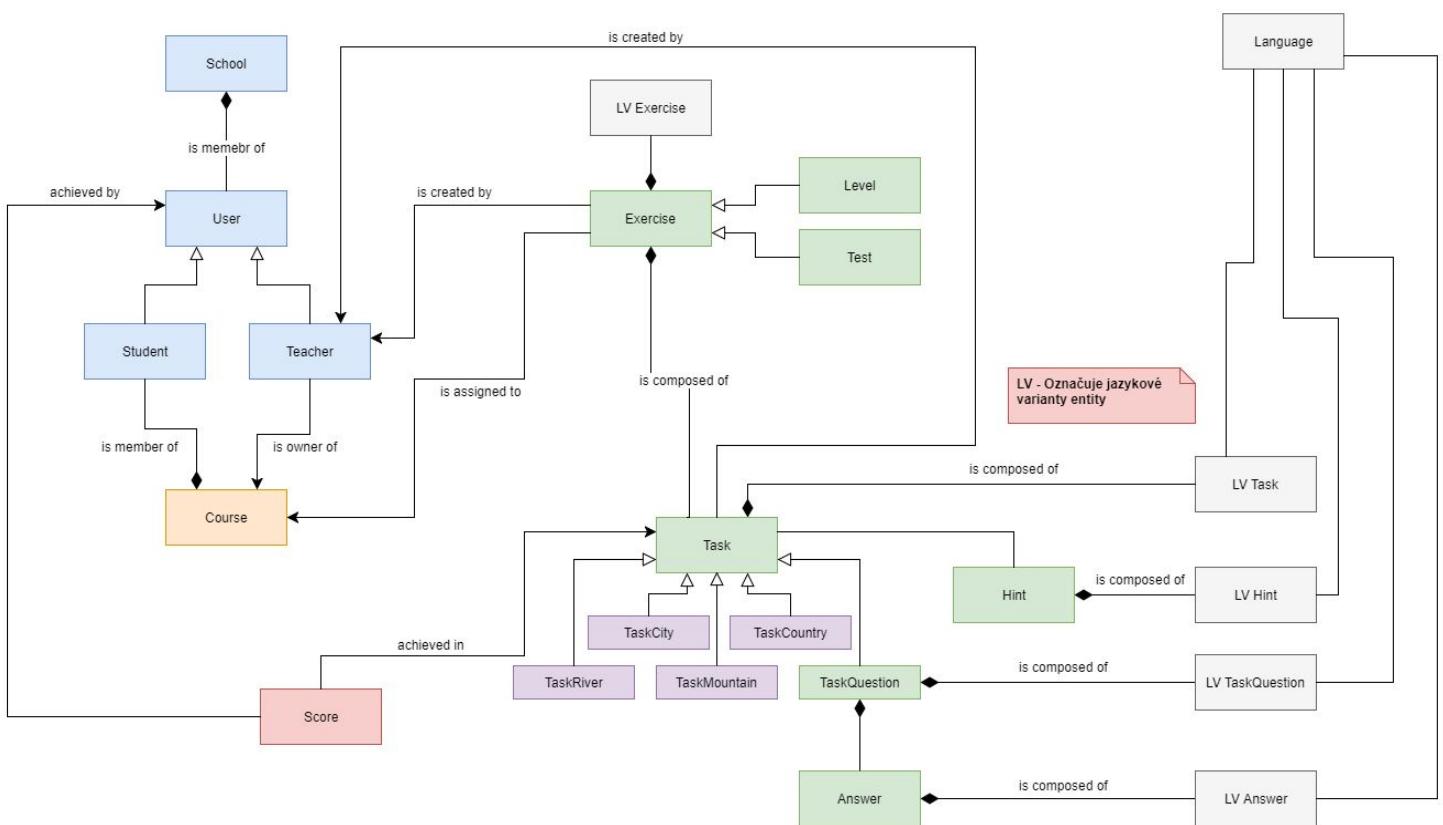
- Vytvorenie entity „Trieda“, ktorá bude reprezentovať triedu na škole? (zahrňa študentov jednej triedy a uľahčuje administráciu)

- Áno, ale je vhodnejšie vytvoriť entitu kurz. Jeden študent môže byť vo viacerých kurzoch.
- Test / Level – definujeme celkový čas na vykonanie testu / levelu alebo čas na jednotlivé úlohy?
 - Každá úloha bude mať definovaný svoj čas. Tento čas nebude brať do úvahy trvanie načítavania ani animácií. Keď bude vyučujúci vytvárať Level alebo Test, systém automaticky spočíta časy všetkých úloh zaradených do Levelu/Testu, pripočíta k tomu nejakú konštantu reprezentujúcu čas stratený pri animáciách alebo rotáciách. Toto bude predstavovať minimálny čas vyžadovaný pre dokončenie celého Levelu. Vyučujúci si môže definovať tento čas vyšší. Pri riešení Levelu sa bude odpočítavať iba celkový čas Levelu, samotné vykonávanie jednotlivých úloh nebude časovo obmedzené. Pri teste si vyučujúci môže zvoliť akýkoľvek časový limit, pokojne aj nižší ako súčet časov jednotlivých úloh.
- Chceme umožniť kombináciu typu úloh v rámci jedného testu / levelu? (hľadanie miest, riek, krajín, pohorí v rámci jedného testu?)
 - Ano, jeden Level môže obsahovať rôzne objekty (teda štáty, mestá, pohoria, rieky a pamiatky)
- Ako budeme definovať obtiažnosť testu / levelu? Znižovaním času na vykonanie testu / levelu, znižovaním tolerančného rádusu pre umiestnenie vlajky, nezobrazovaním nápovedi, prípadne nejaké iné návrhy?
 - Hlavne obmedzovaním dostupnej nápovedi, alternatívne aj znižovaním tolerančného rádusu. Čas sa meniť nebude
- Kalkulácia hodnotenia len na základe pomeru správne a nesprávne umiestnených vlajok alebo budeme zohľadňovať aj vzdialenosť umiestnenej vlajky od správneho miesta?
 - Hodnotenie bude záležať na vzdialosti, medzi skutočnou polohou hľadaného objektu a polohou, kam študent umiestnil "pin"

Príloha D

Databáza

Z pohľadu gemifikácie vyvájanej aplikácie sme sa rozhodli pre navrhnutie spoločnej databázy z ktorej bude aplikácie získať uchovávané herné štatistiky a definované levele. Uchovávanie herných štatistik používateľov bude realizované prostredníctvom TinCan API. Vzhľadom na to, že našim cieľom je zavedenie aplikácie do procesu vzdelávania v oblasti geografie, bolo potrebné definovať štruktúru databázy, ktorá by umožňovala vyučujúcemu vytvárať úlohy na precvičovanie slepej mapy a rôznych testovacích otázok. Cieľom aplikácie však nie je len precvičovanie ale aj testovanie znalostí študentov. Na základe týchto požiadaviek sme navrhli nasledujúci logický model:

Obrázok 1: Logický model navrhнутej databázy

Opis identifikovaných entít:

School – Vzhľadom na očakávané využívanie aplikácie v rámci viacerých škôl, bolo potrebné zdefinovať entitu reprezentujúcu každú školu.

User – Entita reprezentujúca používateľa aplikácie a edukačnej stránky. V roli používateľa môže vystupovať študent a učiteľ. Tieto roly sú reprezentované elementmi **Student** a **Teacher** na obrázku vyššie.

Course – Entita reprezentujúca kurz / triedu v rámci školy, ktorá je spravované učiteľom a zahŕňa príslušných študentov.

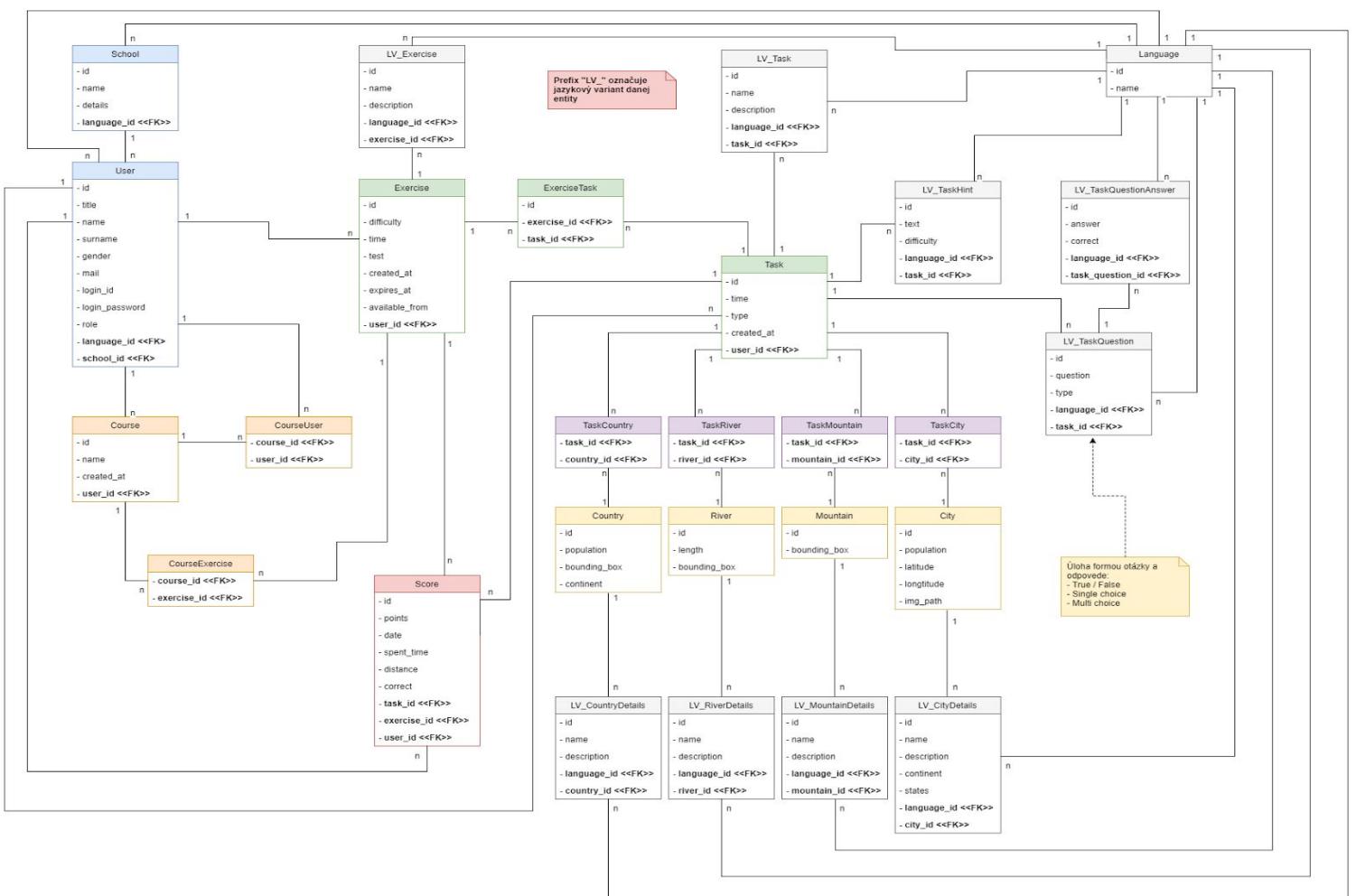
Exercise – Reprezentuje cvičenie, ktoré pozostáva z úloh, môže byť voľné alebo hodnotené učiteľom ako náhrada testu. Tento typ špecializácie reprezentujú entity **Level** a **Test**.

Task – Entita reprezentujúca úlohu, ktorá zaradená do cvičenia. Tento typ je ďalej špecializovaný vzhľadom na rozmanitosť typu úloh. Napríklad slepá mapa krajín, miest, riek, pohorí alebo aj štandardné úlohy formou otázky s výberom odpovede.

Hint – S každou úlohou môžu byť definovaná nápoveda pre rozličné úrovne obtiažnosti. Jej úlohou je pomôcť študentovi so splnením úlohy.

Score – Entita, ktorá reprezentuje skóre nadobudnuté za každú úlohu cvičenia. Slúži pre vytváranie štatistik a ohodnotenie študenta.

Entity s prefixom LV_ – Entity, ktoré umožňujú viaceré jazykové verzie názvov a popisov cvičení, úloh, nápovedí. Tieto entity sú nevyhnutné vzhľadom na požiadavku viacjazyčnosti aplikácie.

Obrázok 2: Fyzický model navrhnutej databázy

Príloha E

Webová edukačná stránka EduVirtual

Cieľom projektu je taktiež vytvorenie edukačnej webovej stránky, ktorej cieľom je nahradíť školské učebnice geografie. Táto stránka bude poskytovať študijné materiály v digitálnej podobe, ktoré budú priamo prepojené s vyvíjanou aplikáciou. Stránka by tak mala poskytovať pútavnejšiu a zaujímavejšiu formu vyučovania v procese vzdelávania. Študijné materiály budú obsahovať skupinu obrázkov, ktoré bude možné naskenovať pomocou vyvíjanej Vuforia aplikácie, ktorej úlohou bude zobraziť a umožniť prezeranie zodpovedajúceho 3D modelu a prípadne aj animácie samotných modelov. Našim cieľom je taktiež prepojenie tejto stránky s vyvíjanou aplikáciou, ktoré nebude dostupnú len pre mobilné telefóny v rámci virtuálnej reality ale taktiež v podobe webovej aplikácie ovláданej pomocou klávesnice a myši.

Štruktúra stránky

V rámci fáze navrhovania a vytvárania edukačnej stránky bolo cieľom identifikovať štruktúru akou budú materiály organizované na stránke. Za predpokladu, že úlohou tejto stránky bude nahradíť existujúce učebnice geografie nie len v rámci rôznych typov škôl a aj viacerých krajín sme sa rozhodli pre nasledujúcu štruktúru:

1. Členenie na základe krajín

Vychádzame z predpokladu, že vzdelávací systém každej krajiny je odlišný a teda nie sme schopní definovať jednotnú štruktúru materiálov. Aby mohli tieto materiály formou webovej stránky nahradíť učebnice, musia zachovávať rovnakú štruktúru ako učebnice danej krajiny. Práve preto nebude obsah a štruktúra materiálov rovnaká vo všetkých krajinách. Pri návštive stránky je teda ako prvé potrebné vybrať verziu materiálov pre príslušnú krajinu.

2. Členenie na základe typu školy

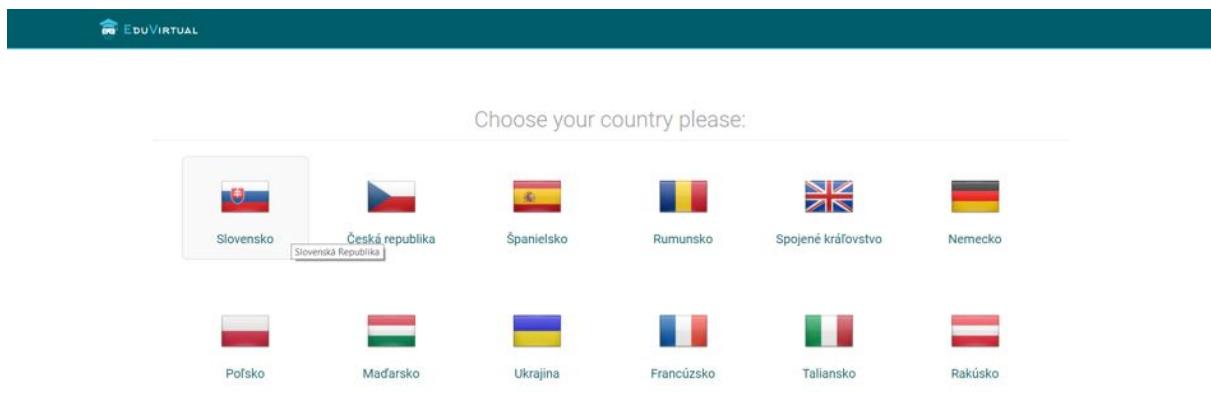
Štruktúra ale aj samotný obsah materiálov zvykne byť odlišný nie len naprieč rôznymi krajinami ale aj v rámci jednej krajiny v prípade jednotlivých škôl. Napríklad v prípade slovenských stredných škôl sa stretнемe s rozdielnou osnovou na gymnáziách a priemyselných školách. Z tohto dôvodu sme sa rozhodli pre ďalšie členenie na základe typu školy, ktorú študent navštevuje.

3. Členenie na základe ročníkov

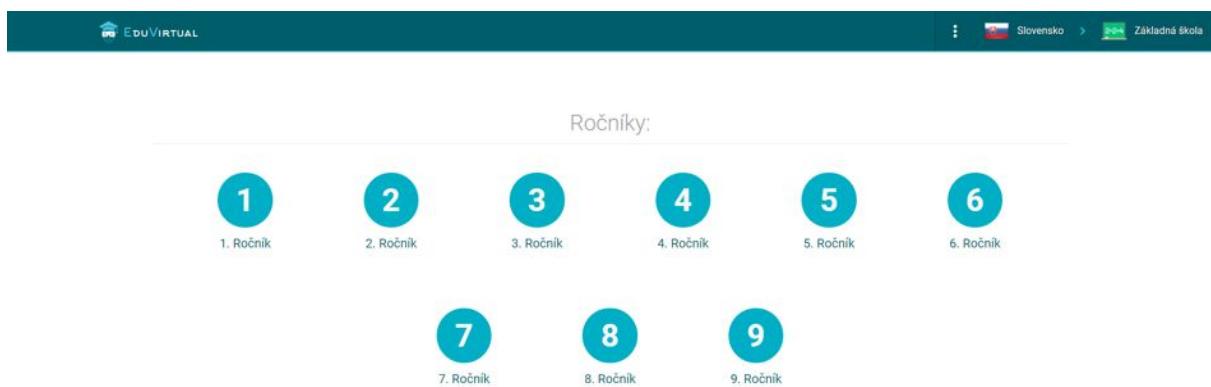
Úroveň a obsah samotných materiálov sa môže taktiež lísiť na základe ročníka v ktorom sa študent momentálne nachádza. Preto sme zaviedli poslednú úroveň členenia na úrovni ročníkov.

Vzhľadom na výmenných študentov z cudzích krajín a viacjazyčných škôl ako sú u nás bilinguálne gymnázia, sme zaviedli možnosť viacerých jazykových variant jednotlivých

materiálov. V praxi to znamená, že študijné materiály o Slovenskej republike, ktoré sú vyučované na našich gymnáziách by mohli byť dostupné v slovenskom a anglickom jazyku.

Obrázok 1: Úvodná stránka - výber krajiny, v ktorej sa návštevník nachádza

Obrázok 2: Úvodná stránka - výber ročníka, v ktorom návštevník študuje

Slovenská republika

Slovenská republika	
Hlavné mesto	Bratislava
Úradný jazyk	Slovenčina
Vznik	1. január 1993
Rozloha	49 036 km ²
Počet obyvateľov	5 435 343

Záložky

- Úvod
- Dejiny
- Geografia
 - Sídla
 - Povrch
 - Podnebie
- Geológia
- Priroda
 - Rastlinstvo
 - Zivočíšstvo
 - Vodstvo
 - Ochrana prírody
- Priemysel

Obrázok 3: Zvolený učebný text s možnosťou zmeny jazyka textu

Geografia

Slovensko leží v Strednej Európe a je charakterizované hornatou krajinou na severe a nižinami na juhu.

Sídla

Slovensko má pomerne hustú sieť osidlenia, nachádza sa tu 2 890 samostatných obcí, z toho je 140 miest a 3 vojenské obvody (2016). Najväčšími mestami podľa počtu obyvateľov sú Bratislava a Košice, ďalej nasledujú Prešov, Žilina, Nitra, Banská Bystrica a Trnava. V mestách žije vyše 57 percent populácie.

Povrch

Jednotlivé povrchové celky Slovenska patria do Panónskej panvy a Karpát. Zo Slovenska do Panónskej panvy patrí Záhorská nížina, Podunajská nížina a Východoslovenská nížina.

Podnebie

Podnebie Slovenska sa nachádza na rozmedzí medzi kontinentálnym a oceánskym. Podľa Köppena prechádzajú hranica kontinentálneho a oceánskeho podnebia východným, resp. stredným Slovenskom. Klima Slovenska sa môže rozdeľiť na 3 zóny:

Obrázok 4: Zvolený učebný text s AR obrázkom a informačnou lištou

Príloha F

Návrh VR aplikácie

Analýza použitých prvkov

- Google street view API –
 - dostupná zadarmo ale obrázky sú iba v rozlíšení 800*600, existuje ale prémium verzia, kde obrázky sú dostupné do rozlíšenia 2048*2048
 - fotky sa musia spojiť aby sme získali panoramatickú fotku – riešenie je asset do Unity
- Google Street View assety v asset store
 - <https://www.assetstore.unity3d.com/en/#!/content/90425>
 - <https://www.assetstore.unity3d.com/en/#!/content/28512>
- 360 live stream
 - Nenašli sme žiadny dostupný relevantný zdroj
- 360 fotografie
 - Panoramatické databázy sú platené a nedisponujú API takže automatické sťahovanie by nebolo možné
- Cachovanie na server
 - Na server budeme posielat' cubemap z unity, ktoré vytvorí asset

Návrh VR časti aplikácie

https://drive.google.com/file/d/1ixD3YGF6RJx-Wq7iEkKuyCQ_qJuDIWpn/view?usp=sharing

VR časť aplikácie sa bude spúšťať po kliknutí na tlačidlo z vuforia obrazovky. Alternatívne, keď na obrázok nemáme namapovaný model, vuforia automaticky spustí VR aplikáciu.

Keď sa cubemap nenachádza na cache servery, cez asset sa stiahne a poskladá. Následne sa výsledný cubemap nahrá na cache server. Naopak, keď sa cubemap nachádza na servery, stiahne sa z cache servera.

Následne sa namapuje cubemap a prepne sa kamera na VR kameru. Ako alternatíva k obrázkom streetView sú 360° videá. Video bude v scéne spolu s obrázkom. Prepínanie zabezpečí ďalšia kamera.